

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

BASSON ENSIASKELEET

Harjoitustehtäviä sähköbasson opetuksen tueksi

TEKIJÄ/T: Artturi Ahlstedt

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Musiikin koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Artturi Ahlstedt			
Työn nimi Basson ensiaskeleet – Harjoitustehtäviä sähköbasson opetuksen tueksi			
Päiväys	9.12.19	Sivumäärä/Liitteet	23/1
Ohjaaja(t) Risto Toppola			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)			
Tiivistelmä			
<p>Opinnäytetyöni on tehtäväkokonaisuus, joka on tarkoitettu bassonsoiton opettamisen tueksi. Työn nimi on "Basson ensiaskeleet" ja se sisältää tehtäviä aloittelevan basistin opettamiseen sekä raporttiosuuden. Koin tarvitsevani apuvälineen aloittelevien basistien opettamisen tueksi. Tehtävät käsittelevät basson soittamista ja siihen liittyvää rytmikkaa eri musiikintyyliissä. Harjoitukset alkavat hyvin yksinkertaisista asioista ja haastavuustaso nousee maltillisesti. Tavoite on, että työ auttaa opettajaa havainnollistamaan ja selkeyttämään bassonsoittoon liittyviä asioita oppilaille oppitunnin aikana.</p> <p>Opas sisältää erilaisia harjoituksia, joiden avulla oppilaan on helppo tutustua basson soittamiseen liittyviin tekniikoihin. Materiaalissa on myös jonkin verran musiikin teoriaa ja tätä sovelletaan harjoituksissa. Harjoitukset etenevät teemojen mukaan ja uusia asioita lisätään vanhan päälle vähän kerrallaan. Tehtävissä on myös kaksi erilaista tabulatuuriviivastoa, joitten tarkoituksena on antaa lisää vaihtoehtoja soittamiseen.</p> <p>Materiaali ei ole itseopiskeluun tarkoitettu, vaan opetuksen tueksi ja muun materiaalin ohella käytettäväksi. Opetustilanteessa harjoitukset vaativat jonkin verran ohjeistusta opettajalta. Oikein käytettynä materiaalista saa tehokkaan apuvälineen tekniikan sekä eri musiikintyylien harjoittamiseen.</p>			
Avainsanat Basso, harjoitustehtävä, rytmi			

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Music			
Author(s) Artturi Ahlstedt			
Title of Thesis First steps of bass guitar – Supporting material for teaching bass guitar			
Date	9.12.19	Pages/Appendices	23/1
Supervisor(s) Risto Toppola			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>My thesis is a set of exercises that are meant to be used as supporting material for teaching bass guitar. The thesis is called "First steps of bass guitar". It contains a set of exercises to help teach beginner bass players and report about the exercises. I felt like I needed supporting material for teaching beginner bass players. Exercises are for bass playing and rhythm in different styles of music. Exercises begin with very simple things and become gradually challenging. The goal is that the exercises in this thesis are a helpful guide for a teacher to demonstrate and to clarify bass playing related issues during lessons.</p> <p>The guide contains different kinds of exercises, which allow students to explore bass playing related techniques easily. The material contains some amount of music theory and this is applied to the exercises. Exercises are progressing by themes and new topics are added little by little to previous, already learned, material. Exercises also contain two different tablatures, which are supposed to give more options for playing.</p> <p>The material is not meant for self-studying, rather for teaching and supporting other teaching material. Exercises may need some guidance from the teacher during lessons. When used properly, the material can be an effective aid for studying technique and different styles of music.</p>			
<p>Keywords Bass, Exercises, Rhythm</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Aiheen valinta.....	6
1.2	Materiaalin tavoitteet	6
1.3	Lähdemateriaalin hankkiminen ja menetelmät.....	7
1.4	Harjoitusten valinta.....	7
2	SÄHKÖBASSO	8
2.1	Basson opetus	8
2.2	Basson rooli musiikissa	9
2.2.1	Tabulatuurista	9
2.2.2	Tabulatuurin käyttö.....	10
3	MUU KIRJALLISUUS	11
3.1	Jussi Kinnunen: Rockbasso -treenejä.....	11
3.2	Phil Capone: Opi soittamaan bassoa, aloittelijan opas (suomentanut Otto Forsberg).....	12
3.3	Phil Mulford: Bassokitara alusta alkaen (Wise Publications)	12
3.4	Chuck Rainey: The Complete Electric Bass Player, Book 1: The Method (Music Sales America)	13
3.5	Ed Friedland: Bass Method 1-3 (Hal Leonard)	13
3.6	Ilkka Hanski: Jazzbasso, perusteet ja improvisointi (Atlasart)	13
4	HARJOITUSTEN ESITTELY.....	14
4.1	Basson kielet ja kokonuotti	14
4.2	Puolinuotti ja I-IV-V sointuasteet	14
4.3	Neljäsosanuotti ja tauko	15
4.4	Kahdeksasosanuotti	15
4.5	Pisteellinen nuotti	15
4.6	Beat.....	16
4.7	Blues	16
4.8	Tahtilajit	17
4.9	Oktaavi	17
4.10	Rock	17
4.11	Trioli.....	18
4.12	Kolmimuunteisuus ja shuffle	18
4.13	Kuudestoistaosanuotti ja funk.....	18

4.14 C-G-Am-F.....	19
5 KEHITTÄMISKOHTEET TULEVAISUUDESSA.....	20
6 POHDINTA	21
10. LÄHTEET	22
LIITTEET:.....	23

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on materiaalikokonaisuus, joka sisältää erilaisia harjoituksia vasta-alkavalle basistille. Materiaalin on tarkoitus olla opettajan apuväline, eikä se sisällä soitto-oppaista tuttua "opetus"-tekstiä, vaan opettajan vastuu on avata asioita enemmän soittotunnin aikana. Materiaali sisältää soittoharjoituksia sähköbassolle, sekä jonkin verran musiikin teoriaa. Harjoitukset käsittelevät basson soittoa eri musiikin tyyleissä, sekä tärkeimpiä basson soittamiseen liittyviä elementtejä. Tehtävät ovat tasoltaan sopivia aloittelevan basistin opettamiseen. Harjoituksissa on myös kaksi tabulatuuri-viivastoa, joiden avulla voi selvittää ja tutkia sopivia soittoasemia eri oppilaiden kanssa.

1.1 Aiheen valinta

Olen toiminut viime vuodet Kuopion konservatorion perusopetuksessa sivutoimisena tuntiopettajana ja eri musiikinopettajien sijaisuuksissa. Sähköbasso on pääsoittimeni ja kaikki instrumenttioppilaani ovat nuoria sähköbasson opiskelijoita. Olen kerännyt erilaisia bassonsoittoa käsitteleviä kirjoja ja käyttänyt niitä opetuksessa. Kerätty aineisto käsittelee laajasti eri aiheita ja on tarkoitettu eri tasoisille soittajille, mutta silti perustekniikkaa harjoitettavia tehtäviä on vähänlaisesti vasta-alkajille. Moni hankkimani kirja alkaa tasoltaan matalalta, mutta haastavuustaso nousee nopeasti. Tämän vuoksi halusin tehdä käyttööni materiaaliakokoelman, missä olisi monipuolisesti tekniikkaa harjoitettavia tehtäviä aloittelevien oppilaiden opettamisen tueksi. Monet oppilaistani on aloittelijoita, joten halusin materiaalin olevan perusteellista ja vaikeustasoa maltillisesti nostavaa. Halusin tehdä kokonaisuuden oman opetukseni tueksi, mutta myös kenen tahansa käytettäväksi. Materiaali on helppo pitää koko ajan saatavilla ja käytettävissä. Tehtäväkirja oli aiheena pitkään mielessäni opinnäytetyötä ajatellen, mutta viimeisen sysäyksen päätökseen antoi opinnäytetyöni ohjaaja Risto Toppola.

1.2 Materiaalin tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoite on olla kestävä käyttömateriaali bassonsoiton opettamisen tueksi, joka on myös monipuolista, sekä oppilaiden erilaiset lähtökohdat huomioivaa. Työn tehtävien haastavuustaso on pyritty pitämään sellaisella tasolla, että se tukee aloittavan oppilaan oppimista. Tehtävien on tarkoitus harjoittaa sähköbassonsoiton perustekniikkaa eri musiikintyyleissä.

Työn tehtävien ja kappaleiden avulla opettaja voi selvittää ja havainnollistaa käytävää asiaa opetustilanteessa. Materiaalin on tarkoitus auttaa muodostamaan oppilaalle käsitys basson soittamiseen liittyvistä tekniikoista ja elementeistä. Oppilaan on tarkoitus oppia tuntemaan basson otelautaa sekä tutustua nuottien lukemiseen materiaalin ja opettajan ohjauksen avulla. Harjoitustehtävät on tehty joustaviksi ja annettu vaihtoehtoisia reittejä otelaudalla soittamiseen.

1.3 Lähdemateriaalin hankkiminen ja menetelmät

Työni pohjana käytän tutkimaani materiaalia bassonsoitosta, omia kokemuksiani ja koulutustani muusikkona. Lähdemateriaalina toimii bassonsoittoa käsittelevä keräämäni aineisto. Tätä aineistoa olen kerännyt musiikkikaupoista, kirjastoista sekä internetistä. Etsin ensisijaisesti aloittelevalle soittajalle suunnattua aineistoa ja suomenkielistä materiaalia. Phil Mulfordin kirjoittama (suomennettu) Bassokitara alusta alkaen (Wise Publications 2017) on esimerkki siitä minkälaista lähdemateriaalia etsin. Tehtävät ovat tyyliltään samanlaisia mihin pyrin opinnäytetyössäni. Kirja on tarkoitettu kuitenkin itseopiskeluun, joten kuvia ja tekstiä on paljon ja ne vievät paljon tilaa tehtäviltä. (Mulford, P. 2017, 17.)

Sähköbasson soittoa käsitteleviä kirjoja on hyvin nykypäivänä saatavilla soitinkaupoista ja kirjastoista. Useat kirjoista ovat ns. Play-along -kirjoja ja käsittelevät jonkun tietyn soittajan, bändin tai musiikkityylin musiikkia, yksi näistä on esimerkiksi "Iron Maiden Bass Anthology Bass tab"-kirja (Hal Leonard 2019). Halusin mainita työssäni myös ensimmäisen suomalaisen bassonsoittoa käsittelevän oppaan, Jussi Kinnusen kirjan, Rockbasso -treenejä (Selvät Sävelet 1988). Tämä vuonna 1988 ilmestynyt kirja löytyi Tikkurilan kirjaston musiikkiosaston varastosta, eli opusta joutui jonkin verran etsimään. Kerron opinnäytetyöni kappaleessa "Muu kirjallisuus" enemmän tutkimastani aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta.

Bassonsoitosta ja sen opettamisesta on tehty myös muita opinnäytetöitä, kuten Pirkka Isotalon Säestysharjoituksia bassolle (2008), Matti Perkiön Bassokoulu (2013) ja Petrus Yli-Tepsan Bassooppinen (2010) YAMK. Työni eroaa muista opinnäytetöistä muun muassa niin, että siinä käytetään tehtävien ohella enemmän tabulatuuria hyväksi. Tabulatuurissa on hyvät ja huonot puolet ja näitä käsittelem kappaleissa 2.3.1 ja 2.3.2. Opinnäytetyössäni ei myöskään käsitellä erikseen teoriaa asteikoiden tai sointujen takana vaan niitä alleviivataan harjoitusten sisällä. Teoria-asioissa olen päättänyt mennä rytmi edellä ja esitellä nuottien aika-arvoja. Tekemieni tehtävien vaatimustaso on mielestäni hyvin samalla tasolla kuin Säestysharjoituksia bassolle-työssä (Isotalo, P. 2008).

Tutkin myös Kuopion konservatorion perusopetuksen opetussuunnitelmaa vuodelta 2018, sekä vaatimuksia sähköbasso 1-tutkinnon suorittamiseen perusopetuksessa 2013. Tästä sain myös suuntaa siihen, minkälaisia asioita opinnäytetyöni harjoitukset käsittelevät. (Kuopion konservatorio 2018, 8-10.) Tutkintotavoitteiksi on asetettu mm. perustekniikkaan tutustuminen ja yksinkertaisen tasajakaisen perusrhythmin hallitseminen.

1.4 Harjoitusten valinta

Halusin valita opinnäytetyöhöni aiheita, jotka ovat ajankohtaisia aloittelevalle soittajalle, sekä käyvät monipuolisesti läpi eri musiikkityylejä. Minusta bassonsoiton näkökulmasta tärkeitä tekniikkaan liittyviä asioita ovat kielten soittaminen, kielten sammuttaminen. Työn alkupuolella olevien tehtävien avulla voi käydä perusteellisesti läpi näitä asioita. Pienemmille oppilaille voi olla haastavaa painaa

kieliä otelautaa vasten, joten halusin tehdä alkuun paljon harjoituksia, mitkä voi soittaa vapailla kielillä. Jossain vaiheessa on kuitenkin otettava toinen käsi mukaan soittoon. 1.Tabulatuuriviivaston asemoinnissa on käytetty mahdollisimman paljon vapaita kieliiä, jotta ei tulisi niin suuria venytyksiä vasempaan käteen. Vapaiden kielien vältteleminen on erilainen lähestymiskulma ja joskus on helpompi hahmottaa sointuja ja asteikoita otelaudalla ilman vapaita kieliiä. Vapaat kielet soivat myös hieman eri lailla ja soimisen kontrolloiminen voi olla jossain tapauksissa hankalampaa. Halusin tehdä viin myös vaihtoehdoisen tabulatuurin myös siksi, että tehtävistä tulisi mahdollisimman monikäyttöisiä.

Päätin sisällyttää opinnäytetyöhöni enemmän rytmien ja nuottien aika-arvojen teoriaa, kuin asteikoiden ja sointujen opiskelua. Aika-arvojen opiskelu lähtee suurimmasta nuotin aika-arvosta eli kokonuoista. Materiaalissa edetään järjestyksessä pienempiin aika-arvoihin ja harjoitukset sisältävät kaikkia siihen asti käsiteltyjä nuotteja ja taukoja. 1-4 kappaleissa keskitytään lähinnä perusrytmiin tai tasajakaisen rytmien ylläpitämiseen. Yksi tärkeimpiä rytmi-ilmiöitä basson soittamisessa on beatkomppi, joten halusin sisältää reilusti näitä tehtäviä kokoelmaan. Lisäksi työssä käsitellään rytmikkaa bluesissa, funkissa, eri tahtilajeissa ja kolmimuunteisessa fraseerauksessa.

Ennen muiden osioiden tekemistä aloitin tekemään tehtäviä samaan populaarimusiikissa käytettävään I-V-VI-IV -sointukiertoon. Tehtävissä näkyy miten eri lailla bassolinjaa voi lähteä rakentamaan tuohon samaan kiertoon. Halusin lisätä nämä tehtävät työn loppuun "bonus"-materiaaliksi.

2 SÄHKÖBASSO

2.1 Basson opetus

Sähköbasson opetusta tarjotaan laajasti erilaisissa musiikkikouluissa, musiikkiopistoissa ja kansalaisopistoissa, mutta soiton voi aloittaa myös itseksensä. Yleisesti opetus järjestetään yksityisopetuksena, mutta myös ryhmäopetuksen aikana, esimerkiksi bänditunneilla. Myös satunnaisia työpajoja eli "workshopeja" järjestetään basson soittamisesta ja opetuksesta. (SML – Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry.)

Basson soittamisen aloittamiseen ei ole alaikärajaa eikä suositusta. Soittaminen vaatii kuitenkin jonkin verran fyysistä voimaa, jotta paksut kielet saadaan soimaan puhtaasti. Nuorten oppilaiden

kanssa kielten painaminen voi olla turhauttavan hankalaa ja siksi vapaisiin kieliin on hyvä keskittyä aluksi. Esimerkiksi vapaiden kielten avulla voidaan soittaa 12-tahdin bluesia jo kahdesta eri sävellajista. Myös täysimittainen sähköbasso voi olla liian suuri soitin pienikokoisen soittajan hallittavaksi. Markkinoilla on tarjolla hyviä ”pikkubassoja” joiden avulla nuoremmatkin basistit pystyvät soittamaan soitinta. (Isotalo, P. 2008, 8.)

2.2 Basson rooli musiikissa

Basson tehtävä musiikissa on tuoda esiin kappaleen rytmiiä sekä luoda harmonista pohjaa. Se tavallaan ”liimaa” muut soittimet yhteen ja saa ne kuulostamaan yhtenäiseltä. Soitin harvoin loistaa pois-aolollaan, olisi musiikkityyli mikä tahansa. Bassolla tavallisesti soitetaan sointujen pohjaääniä, mutta kappaleeseen saadaan lisää väriä soittamalla välillä muita sointujen ääniä kuten terssejä tai kvinttejä. Pop/rock-musiikissa soitin on hyvin usein säestävässä roolissa ja harvoin solistisena instrumenttina. Toisaalta jazzmusiikissa basso voi olla hyvinkin solistisessa asemassa yhtyeessä, eikä pelkästään tukemassa muita soittajia.

Sähköbasson rakenne ja tekniikka on pysynyt melko samana julkaisustaan lähtien, vaikkakin erilaisia tapoja soittaa tätä soitinta on ajan saatossa kehittynyt monia. Yksi erikoisimmista tekniikoista on funkista paljon käytetty peukkutekniikka, missä alempia kieliä lyödään peukalon sivulla ja ylempiä kieliä venyttämällä isketään otelautaan. Tämän avulla basso soi todella perkussiivisesti ja rytmikkäästi, ikään kuin rumpuja imitoiden.

2.2.1 Tabulatuurista

Tabulatuurii on musiikin merkintäkeino erityisesti kitaralle, bassolle ja muille kielisoittimille. Merkintätapaan törmää erikseen itsenäisenä, mutta myös perinteisen nuottiviivaston mukana. Eri soittimille kohdistettuja tabulatuurii-kirjoja on julkaistu paljon, missä tabulatuurit sijaitsevat perinteisen nuottiviivaston alapuolella. Internetistä löytyy myös paljon transkriptioita, missä on pelkkä tabulatuurii. Tabulatuurii on suomenkielinen käännös ”tablature”-sanasta ja tästä käytetään myös lyhenteitä tab tai tabs.

Nopealla vilkaisulla tabulatuurii-viivastoa voisi luulla perinteiseksi nuottiviivastoksi, sillä molemmissa merkintätavoissa käytetään pitkiä poikittaisia viivoja ja molempia luetaan vasemmalta oikealle. Nämä poikittaiset viivat kuitenkin edustavat kielisoittimen kieliä ja näitä saattaa olla vaihteleva määrä riippuen mille soittimelle tabulatuurii on tarkoitettu. Esimerkiksi, 4-kieliselle bassolle neljä viivaa, 5-kieliselle viisi ja 6-kieliselle kitaralle tai bassolle kuusi viivaa. Ideana on se, että viivoille sijoitetaan numeroita mitkä vastaavat basson/kitaran otelaudan nauhavälejä. Tällöin ei välttämättä tarvitse tietää mikä ääni milläkin nauhalla on tai tuntea musiikin teoriaa päästäkseen soittamaan. Numeroita voidaan laittaa viivoille vasemmalta oikealle peräkkäin tai samaan kohtaan, jos halutaan monta ääntä

soivan samanaikaisesti. Joskus näppäilykäden eri sormet on merkattu myös tabulatuurin yläpuolelle kertomaan, millä sormella mikäkin kieli on tarkoitus soittaa. (kitarat.info 2012.)

Ongelmana joissakin tabulatuureissa on aika-arvojen merkitseminen. Kirjana julkaistuissa soitto-oppaissa löytyy yleensä myös nuottiviivasto tabulatuurin lisäksi tai tabulatuuriin on lisätty aika-arvon kertova nuotinpää, mutta varsinkin internetistä löytyvillä ”tee-se-itse”-sivustoilla aika-arvot ovat usein jätetty pois kokonaan. Oikein soittaminen ilman aika-arvojen näkymistä voi olla hankalaa, varsinkin jos kappale ei ole entuudestaan tuttu.

Internetissä on paljon ns. tabulatuuri-sivustoja, joissa kuka tahansa voi käydä ja julkaista tekemänsä tabin. Ultimate-guitar.com on näistä yksi suurimpia ja usein toisilta sivustoilta ohjataan ultimate-guitar.com-sivustolle. Pelkästään suomalaisista kappaleista listausta tekee mm. tabinetti.com.

Vaikka internet tarjoaa tabia melkein mihin tahansa vähänkin tunnettuun pop/rock-kappaleeseen, on tärkeää olla kriittinen niiden paikkansapitävyyden suhteen. Ultimate-sivustolla voi arvioida yhdestä viiteen tähdellä, kuinka hyvin tabulatuuri vastaa kappaletta ja sivulla on kommenttikenttä, jossa voi ehdottaa tekijälle korjauksia. Sivustolta löytyy paljon tabulatuureja erilaisille kielisoittimille, mutta myös rummuille on komppimerkintöjä. Ultimate-guitar -sivustolla on myös paljon sointukarttoja kappaleista sanoineen ja sointuja on myös mahdollista transponoida suoraan sivulla. Sointujen otteet ja komppauksen rytmi on usein merkattu myös. Monipuolinen sivusto siis, mutta raskaasti mainostettu ja kaikkialle ei pääse ilmaiseksi.

2.2.2 Tabulatuurin käyttö

Tabulatuurin avulla voi päästä nopeammin soittamiseen kiinni, mutta se on myös perinteisen nuotin parina hyvä keino havaita visuaalisesti nuotit kitaran tai basson otelaudalla. Monessa soitto-oppaassa tai transkriptiossa löytyy perinteinen nuotinos, sekä tämän alla tabulatuuri. Tämä auttaa paljon oikean äänen löytämisessä otelaudalta, mutta on mielestäni tärkeää myös oikean rytmi-informaation saaminen, ja numeroiden yhdistäminen nuotteihin. ”Pelkässä tabulatuurikirjoituksessa nuotien aika-arvojen tarkka ilmaisu on vaikeaa, ellei jopa mahdotonta. Siksi tabulatuurien yhteydessä täytyisi olla myös tavanomaista nuottikirjoitusta” (Yli-Tepsa 2010, 27). Opettaessani huomaan välillä, kun oppilas keskittyy liikaa tabulatuurin numeroihin ja tällöin rytmi kärsii ja nuottien pituuksia ”arvaillaan”. Mielestäni aloittelevan oppilaan kanssa on tärkeää päästä nopeasti myös soittamaan, nuotteja samalla opetellen ilman, että opetus on liian teoreettista ja tylsää.

Harjoituksiin olen lisännyt kaksi tabulatuuriviivastoa 4-kieliselle bassolle, jotka voivat aluksi helpottaa nuottien löytämistä otelaudalla. Opinnäytetyöni tabulatuurissa on myös merkitty nuottien aika-arvot. Basso on soitin, josta voi saada saman oktaavin äänen monesta eri kohdasta ja nämä harjoitukset sisältävät kaksi vaihtoehtoa soittamiseen. 1.tabulatuuriviivasto sisältää enemmän vapaita kieliä ja

ala-asemasta soittamista. Tämä voisi olla hyvä esimerkiksi pienempien oppilaiden kanssa, sillä pitkiä venytyksiä ei tule vasempaan käteen niin paljoa. Viivastoa käytettäessä olisi hyvä painottaa kielen sammuttamista siirryttäessä kieleltä toiselle. 2.viivastossa soitto tapahtuu enemmän 5-nauhan yläpuolella tai vapaita kieliä ei juuri käytetä. Sointujen muodot ja äänien etäisyydet on helpompi hahmottaa näin, mutta voi olla vaativampi otelaudan puoleiselle kädelle. Opettaja voi jokaisen oppilaan kohdalla arvioida, mikä on sopivin vaihtoehto tai käydä molemmat asemat läpi.

3 MUU KIRJALLISUUS

Tähän kappaleeseen on kerätty julkaistuja bassonsoittokirjoja. Olen pyrkinyt listaamaan aloittelijoille kohdennettuja kirjoja, mutta myös muita basson soittamiseen liittyviä teoksia.

3.1 Jussi Kinnunen: Rockbasso -treenejä

Jussi Kinnusen kirjoittama Rockbasso -treenejä on ensimmäinen suomenkielinen bassonsoitto-opas. Kirjan on julkaissut Selvät Sävelet Oy vuonna 1988. Jussi on suomalainen basisti, sanoittaja ja hän on vaikuttanut muun muassa seuraavissa yhtyeissä: Hassisen kone, Ismo Alanko Säätio, Freud Marx Engels & Jung. Alkuvuosina Jussi piti kovasti levyjen mukana soittamisesta, mutta nuottimateriaalia oli vaikea löytää kappaleista. Kinnusen mukaan tämä kirja on tehty sen takia. Hän kertoo myös, että kirja ei ole ”koulu”-kirja vaan enemmän esimerkkejä hänen soittotavastaan ja ideoista, joita voi käyttää sitten omassa soitossa. Teoriaa kirjassa ei käydä juuri ollenkaan.

Noin 40-sivuinen opas sisältää 30 bassonsoitto harjoitusta sekä transkriptioita äänitteiltä, jolla Jussi on soittanut. Harjoitukset suuntautuvat enemmän tyyliltään rock-musiikkiin, mutta mukana on myös hyviä funk-tyylisiä tehtäviä. Puhekielellä kirjoitettu teksti ja muu tehtävien selittäminen on hyvin vähälle tarkoituksella. Kirjan lopussa on neljästä kappaleesta komppilaput, joiden bassoviivasto on jätetty tyhjäksi omien bassokuvioiden säveltämistä varten.

Sivuja ei kirjassa ole paljoa, mutta harjoituksia on kivasti. Lähtötaso on aika korkea alussa ja tehtävien taso nousee nopeasti, joten kirjaa en suosittelisi ihan vasta-alkajalle, vaan hieman kokeneemalle basistille. Oppaan mukana on myös kasetti, joka sisältää taustoja kappaleisiin.

3.2 Phil Capone: Opi soittamaan bassoa, aloittelijan opas (suomentanut Otto Forsberg)

Tämä kirja on suomennos Phil Caponen kirjasta "Learn to play bass guitar – a beginner's guide to bass guitar" ja sen on kustantanut Suomessa kustannusosakeyhtiö Nemo. Kirja on A5-kokoinen, 256-sivuinen ja siinä on kierreselkä, jotta se pysyy hyvin paikoillaan nuottitelineellä harjoiteltaessa. Kirja alkaa ihan alusta, joten nimensä mukaan sopii hyvin aloittelijalle. Tekstiä on paljon ja havainnollistavia kuvia on runsaasti, joten kirja sopii hyvin myös vaikka itseopiskeluun. Opiskelu on jaettu 29:ään oppituntiin, jotka käsittelevät jokainen eri aihetta ja vahvistavat edellisiä. Ensimmäinen oppitunti opettaa sen, miten sähköbassoa pidellään kädessä ja viimeisellä liitytään bändiin, joten asioita käydään erittäin laajasti. Oppituntien jälkeen kirjassa on laaja skaala- ja sointupankki otelautakuvien kera. Lopussa on paljon asiaa basson ostamisesta sekä hyödyllisistä tarvikkeista.

Kirja on todella kätevän kokoinen opus, vaikka mukaan bassolaukkuun pienen kokonsa ansiosta ja sisältää paljon asiaa basson soitosta ja sen historiasta. Harjoitusten ohessa on lista asiaan liittyvistä kappaleista ja mukana on myös CD. Opas on mielestäni hieman tietokirjan tyylinen, eikä neljää taitia pidempiä harjoituksia juuri ole. Harjoituksissa on käytetty sointumerkkejä, tabulatuuria ja f-avaimella varustettua nuottiviivastoa. Nuottiviivastolla on merkattu rytmimerkkejä, eikä siitä selviä sävelien korkeuksia. Tämä ehkä siksi että päästäisiin nopeasti soittamaan bassoa, ilman että nuottien sijainnit viivastolla pitäisi ensin opetella.

3.3 Phil Mulford: Bassokitara alusta alkaen (Wise Publications)

Wise Publicationsin kustantama bassokirja "Bassokitara alusta alkaen" on juuri se mitä nimi kertoo. 40-sivuisessa soitto-oppaassa käsitellään basson soittamiseen liittyviä tekniikoita ja harjoitellaan soittamaan bassolla erilaisia bassolinjoja. Oppaassa kerrotaan myös sopivat ajat ja tavat harjoitteluun. Kirja on selkeästi tarkoitettu aivan vasta-alkajalle, eikä siinä hypätä liian nopeasti liian vaikeisiin asioihin. Soittotekniikkaa käydään läpi pintapuolisesti ilman turhan pitkiä tekstejä ja selittelyjä. Tämä kerrotaankin jo takakannen esittelyssä. Sivuja selatessa huomaa kyllä, että teksti on karsittu vähäiseksi ja käytetty paljon havainnollistavia kuvia. Joitakin tärkeitä asioita on tämän takia jäänyt pois, kuten se että miten kieliä tulisi näppäillä oikean käden sormilla ja mitä kaikkea pitää ottaa huomioon vasemman käden tekniikassa. Niinkin tärkeä asia kuin kielen demppaaminen tai kielen sammutus on jätetty kokonaan pois kirjasta.

Omasta mielestäni kirja on helppo ponnahduslauta basson soittamiseen tai soittimeen tutustumiseen. Opas sisältää myös paljon havainnollistavia kuvia, sekä säestysraidat, jotka voi ladata verkosta.

3.4 Chuck Rainey: The Complete Electric Bass Player, Book 1: The Method (Music Sales America)

Chuck Rainey on amerikkalainen basisti ja sessiomuusikko, joka on soittanut monien artistien levyillä, kuten Steely Danin, Aretha Franklinin ja Quincy Jonesin. Rainey on luonut uraa myös kirjailijana ja The Method (1985) on yksi hänen "The Complete Electric Bass Player"-sarjan julkaisu. Sarja sisältää 5 kirjaa, jotka käsittelevät sähköbasson soittamista ja The Method on näistä ensimmäinen. Kirjoilla on jokaisella oma teema ja tässä keskitytään basson soiton alkeisiin. Vaikka teos on osa sarjaa niin se on kokonainen kirja myös sellaisenaan.

Opas on englanninkielinen, mutta kuvia ja piirroksia on käytetty paljon. Myös pianon koskettimistoja verrataan paljon basson kaulan otelautaan ja nuottikirjoituksessa on käytetty f-avaimella varustettua viivastoa. Kirja alkaa ihan alusta, soittoasennot ja sormien toiminta käydään todella yksityiskohtaisesti läpi. Teoriaa käydään kirjassa paljon ja taso harjoituksissa nousee nopeasti.

Itse ajattelisin, että kirja voisi olla hyvä hieman pidemmällä olevalle soittajalle tai opettajan kanssa läpi käytäväksi materiaaliksi, vaikka kappaleiden ohelle. Vaikka kirja on aloittelijalle suunnattu, on se kuitenkin todella tuhti paketti bassonsoitosta ja teoriasta.

3.5 Ed Friedland: Bass Method 1-3 (Hal Leonard)

Ed Friedlandin (1996) "Bass Method"-kirjoja on kolme, mutta kaikki löytyvät myös yksistä kansista "Complete editionin" muodossa. Sen on julkaissut Hal Leonard LLC, joka on suurin nuottimateriaalin julkaisija maailmassa. Kirja on suunnattu aloittelijalle, mutta jonkin verran olisi hyvä tietää musiikiteorian perusteista, sillä nämä asiat käydään läpi alussa todella lyhyesti. Opas sisältää paljon hyviä kuvia ja kaavioita, sekä pieniä harjoituskappaleita, joiden taustanauhat löytyvät kirjan mukana tulleet CD:ltä. Kirjassa on paljon asiaa basson soitosta englanniksi, itseopiskeluun tai bassotunnille tueksi. Basson ääniä käydään alussa yhdellä kielellä kerrallaan, mikä tuntui hieman vieraalta asemaajattelun sijaan. Kirjassa on pääosin kirjoitettu nuotteja, mutta myöhemmissä harjoituksissa esiintyy myös tabulatuureja.

3.6 Ilkka Hanski: Jazzbasso, perusteet ja improvisointi (Atlasart)

Tässä suomalaisessa oppaassa keskitytään basson soittamiseen jazz-tyylisesti. Jazzissa kontrabasso on hyvin yleinen soitin, joten kirjassa perehdytään lisäksi myös kontrabassolla soittamiseen. Tekniikkaan ja teorian perusteisiin perehdytään kirjan alkupuoliskolla, jonka jälkeen käydään läpi improvisointia erilaisten jazzstandardien avulla. Kirjan ääniraidat ja videot löytyvät youtubesta hakemalla harjoitusten nimillä.

Kirja voisi olla hyvä jazzista ja improvisoinnista kiinnostuneelle basistille, jolla on jo perustekniikka hallussa soitosta. Varmasti hyvä kirja myös opetuksen tueksi opettajalle, mutta itseopiskelevälle aloittelijalle kirjasta löytyynhyvin vähän helppoa perustekniikkaa harjoitettavia tehtäviä. Kirja on muuten selkeä, näppärän kokoinen, kierteillä, joten se pysyy hyvin auki ja matkassa.

4 HARJOITUSTEN ESITTELY

Olen jakanut materiaalikokonaisuuden teemoihin, jotka käsittelevät basson soittoa ja musiikinteoriaa. Soittamiseen, teoriaan ja nuottiviivastoon tutustutaan rinnakkain ja koko ajan vaatimustasoa hieman nostaen. Opettaja tekee arvion siitä, milloin voidaan edetä seuraavaan tehtävään. Harjoituksissa käydään läpi soittamista eri musiikkityyleissä sekä yleisiä basson soitossa tapahtuvia ilmiöitä. Seuraavassa osiossa esittelen harjoitukset ja ajatuksia niiden taustalta. Sointuharmoniaa saa halutessaan mukaan IReal-apin tai Band in a box-sovelluksen avulla. Opettaja voi myös halutessaan säestää itse kitaralla tai pianolla. Joka tapauksessa metronomi tai rumpuluuppi olisi hyvä olla mukana. Harjoituksiin saa tarvittaessa lisää haastetta esimerkiksi laittamalla metronomin lyömään 2. ja 4. iskuille.

4.1 Basson kielet ja kokonuotti

Ensimmäisen harjoituksen avulla tutustutaan basson vapaiden kielten soittamiseen ja koko 4/4-tahdin ajan kestävään kokonuottiin. Tässä harjoituksessa keskitytään soittotekniikan pohjaan eli kielen soittamiseen ja sammuttamiseen. Olisi hyvä kiinnittää huomiota siihen, että vain yksi kieli soi kerralla. Se miten basson kieli sammutetaan nuotin vaihtuessa, olisi syytä käydä tämän harjoituksen ohella läpi. **A**, **B** ja **C**-harjoitukset ovat hyvin mekaanisia, eikä ne ole tarkoitus olla mitään hienoja sävellyksiä. Opettaja voi kuitenkin vapaasti säveltää harmonian taustaksi, vaikka IReal-apilla. Harjoituksiin on otettu vaikutteita Phil Mulfordin ”Bassokitara alusta alkaen”-kirjasta, missä on hyviä tehtäviä vapailta kielillä soittamisen harjoitteluun (Mulford, P. 2017, 14-17).

4.2 Puolinuotti ja I-IV-V sointuasteet

Seuraavassa kappaleessa perehdytään puolinuotin kestoon sekä tärkeimpiin sointutehoihin, ensimmäiseen, neljänteen ja viidenteen sointuasteeseen. Harjoituksiin on nyt lisätty myös sointumerkit.

Tehtävissä on nyt myös kertausmerkki. Kertausmerkkiä voi käyttää vapaasti soveltaen, eli voi kerrata väliä niin monta kertaa, kun on tarpeen ja sitten lopettaa viimeiselle tahdille. Tähän avuksi voi rakentaa, vaikka loopin soiton taustaksi. Jotta puolinuotti tulisi helposti tutuksi, bassolinja on aluksi todella yksinkertainen. Ensimmäisissä kolmessa tehtävässä **A-C** käytetään soinnun perusääniä, kaksi samaa ääntä per tahti. Kohdissa **D** ja **E** bassolinjaan on otettu mukaan sointujen kvinttejä ja **F**-harjoituksesta eteenpäin mukana on myös sointujen terssejä. Näin sointujen rakenne ja bassolinjojen rakentaminen sointujen pohjalta tulee pikkuhiljaa oppilaille tutuksi.

Soinnutus menee tehtävissä suurin piirtein sävellajin mukaan. Mollitehtävät ovat soinnutettu harmonisen mollin mukaan eli sävellajin 5. asteen nelisointu on dominanttiseptimi-muodossa. Tehtävässä **I** kolmannessa tahdissa oleva Cm on laina sointu mollisävellajista. Tehtävät sisältävät nyt myös kaksi erilaista tabulatuuri-viivastoa. Tästä kerron lisää opinnäytetyöni Tabulatuuri-osiossa.

4.3 Neljäsosanuotti ja tauko

Tässä osassa tutustutaan neljäsosanuottiin, sekä eri pituisiin taukoihin. **A-** ja **B-**tehtävissä soitetaan 4-osanuoteilla tahteja soinnun perusääntä käyttäen. Tehtävissä on hyvä laskea ääneen neljään samalla soittaen. Nämä ovat myös hyviä oikean käden kahden sormen tekniikan esittelyyn ja harjoittamiseen. Monessa tämän osion tehtävässä taustana voi käyttää beatkomppia, missä virvelirumpu "katkaisee" basson soinnin 2. ja 4. iskuilla tauon ajaksi. Harjoituksiin on myös lisätty muita aiemmin opittuja aika-arvoja, kuten puolinuotteja. **E-**tehtävästä eteenpäin bassostemmaan on lisätty hieman liikettä alleviivaamaan tehtävien harmoniaa.

4.4 Kahdeksasosanuotti

Seuraava osio sisältää tehtäviä liittyen kahdeksasosanuotteihin. **A-**tehtävä on suoraviivainen Dm-rock kappale, jossa soitetaan tahdit täyteen. Tehtävä on myös hyvä oikean käden perustekniikan harjoittamiseen ja tässä oppilas voidaan tutustuttaa myös plektralla soittamiseen. Tahteja olisi hyvä laskea mukana tavuttaen "Yk-si, kak-si, kol-me, nel-jä". 1. tabulatuuriviivastolla soitetaan vapailla kielillä ja 1-3 väleistä, joten se sopii hyvin pienemmille oppilaille. 2. tabulatuuriviivasto on fyysisesti haastavampi otelautakädelle, sillä siinä tulee pitkiä venytyksiä 3. ja 6. nauhan välille. **A-**kohdassa on ensimmäistä kertaa 1. ja 2. maalit mukana nuotissa. **B-** ja **C-**tehtävissä jatketaan rock-linjalla, mutta tahteihin on lisätty joitakin taukoja ja fillit kappaleiden loppuun. Taustaksi sopii hyvin beatkomppi tai band-in-a-box-tausta pop/rock-meiningillä. **D-**tehtävässä on paljon heikolla iskunosalla olevia nuotteja, joten tavuttaen laskeminen saattaa helpottaa.

4.5 Pisteellinen nuotti

Tässä kappaleessa käydään läpi lyhyesti pisteellinen puolinuotti ja pisteellinen neljäsosanuotti. **A-**harjoituksessa soitetaan pisteellisiä puolinuotteja F-duurissa, I-VI-IV-V kierto. Sointukierto on tuttu monesta pop/rock kappaleesta, kuten Juicen kappaleesta "Marilyn" ja J. Karjalaisen "Hän"-kappaleesta. **B-**tehtävä sisältää lyhyempiä pisteellisiä neljäsosanuotteja ja lyhyitä kahdeksasosanuotteja. Tämä rytmi on todella yleinen ja sitä voi kuulla esimerkiksi Haloo Helsingin kappaleella "Maailman toisella puolen" tai Ben E Kingin kappaleella "Stand by me".

4.6 Beat

Pop/rock musiikissa Beat-komppi tai "Lippukomppi" on yks yleisimpiä rytmejä basson soitossa. Rytmin pohja on tahdin alkupuoliskolla oleva pisteellisen neljäsosan ja kahdeksasosan yhdistelmä. Rytmin kirjoittamisessa on erilaisia variaatioita, esimerkiksi pisteellinen neljäsosa on myös korvattu joskus neljäsosalla ja 8-osa tauolla. Myös tahdin loppupuoliskolle on erilaisia tapoja soittaa, kappaleesta riippuen.

Osion alussa on esitetty neljä erilaista beat-kompin variaatiota.

A-tehtävä on yksinkertainen 12-tahdin blueskierto, jossa soitetaan perusäänillä "lippukompia". Rytmi on kirjoitettu pisteellisellä 4-osanuotilla, 8-osalla ja puolinuotilla, eli tahdit voi soittaa täyteen. Tämän voi soittaa vapaita kieliä käyttäen tai soittamalla 5.nauhavälistä. **B**-tehtävä jatkaa blueskierto-linjalla, mutta sävellaji on C. Kompissa on nyt tauko 2. ja 4.iskuilla eli virvelirummun lyönti katkaisee tällöin basson nuotin soimisen näissä kohdissa. Komppiin tulee lisää "groovea" ja ilmaa. **C**-kohdan sävellaji on A-molli ja komppiin/bassolinjaan on lisätty myös kolmisoinnun ääniä, kuten kvinttejä ja terssejä. Käyttämällä soinnun kvinttiä kolmannella iskulla kompissa, saadaan bassolinjaan lisää liikettä ja "keinuvuutta". Harjoituksessa **D** on nyt ensimmäistä kertaa kohotahti ja bassolinjassa on tässä 8-osilla kuvio V-asteelta I-asteelle. Kohotahdin sama bassofilli toteutuu myös neljännen tahdin lopussa. Harjoituksen soinnut liikkuvat I-VI-IV-V asteilla ja kompissa käytetään perusääniä ja kvinttejä. **E**-tehtävässä soitetaan popmusiikissa paljon käytettyä I-V-VI-IV kiertoa E-duurissa. Toisella rivillä komppiin on lisätty vielä 8-osanuotti tahtien loppuun ja bassolinja liikkuu laskevasti V-asteen terssikäännöksen kautta VI-asteelle. **F** on kompin variaatio F#-mollissa, jossa on enemmän nuotteja iskujen heikoilla 8-osilla. **G**-harjoitus on New Orleans-tyylinen beatkomppi D-duurissa. Rytmissä 2.iskun heikko 8-osa on sidottu 3.iskun neljäsosanuottiin ja sävelet ovat kolmisoinnun perusääni, terssi ja kvintti. Kompia voi vielä viedä pidemmälle lisäämällä liu'utuksen soinnun terssiin sävelaskelta alemmaa.

4.7 Blues

Seuraavassa kappaleessa käydään läpi bluesin soittamista bassolla. Tehtävät tässä osiossa menevät kaikki 4/4-tahtilajissa ja niissä soitetaan pääosin 4-osanuotteja. Myöhemmissä kappaleissa käsitellään myös 12/8-bluesia eli ns. Slow bluesia ja shuffle bluesia.

A-tehtävä on 12-tahdin C-blues ja siinä pysytellään hyvin yksinkertaisessa kolmisointupohjaisessa linjassa lukuun ottamatta lopun turnaroundin kuviota. 1.tabulatuurissa soitto tapahtuu vapaiden kielten ja 1-3 nauhaväleissä, joten se sopii hyvin pienemmille oppilaille. **B** on myös 12-tahdin blues, nyt G:stä. Bassolinja on edelleen 4-osapohjaista, mutta linjaa on viritetty monimutkaisemmaksi lisäämällä sointujen 6-säveltä ja kromaattisia lähestymisiä. **C** on perinteinen rock n roll blues-linja A:sta. Bassolinjan fraasit ovat kahden tahdin pituisia, kun samaa sointua on useampi tahti peräkkäin. Bassolinjan "ylös-alas" liike tapahtuu kolmisoinnuilla, sekstillä ja septimillä, joka kääntää liikkeen alas jälkimmäisen tahdin 1.iskulla.

4.8 Tahtilajit

Jotta materiaali olisi monipuolista, koin tarpeelliseksi sisällyttää tehtäviä myös muissa tahtilajeissa. Seuraavassa kappaleessa käsitellään muita rytmimusiikissa tavattavia tahtilajeja, kuten 3/4, 5/4, 6/8, 12/8. Kappaleessa on havainnollistavat esimerkit jokaisesta tahtilajista, josta havainnollistetaan miten monta mitäkin nuottia mahtuu tahtiin. Jokaisen eri tahtilajin kohdalle on myös rakennettu bassolinja C-F-C-G7 -sointukiertoon kyseiseen tahtilajiin.

Esimerkki 1. on vielä 4/4-tahtilajissa, jotta oppilas tulee tutuksi C-F-C-G7 -sointukierron kanssa. Bassolinja liikkuu sointujen mukaan ja jonkin verran kromatiikkaa on lisätty linjaan. **Esimerkki 2.** on sama sointu kierto, mutta 3/4-tahtilajissa. Seuraava **Esimerkki 3** voi olla haasteellisempi vasta-alkavalle soittajalle sillä 5/4-tahtilaji on harvinainen tutussa pop/rock-musiikissa ja sitä tavataan enemmän jazzissa ja taidemusiikissa. Tahtilaji on mukana, koska halusin esimerkkejä olevan monipuolisesti. **Esimerkki 4.** käsittelee 6/8-tahtia ja opettaessa olisi mielestäni hyvä käydä läpi 3/4 ja 6/8 tahtien ero. Molempiin siis mahtuu yhtä paljon neljäsosia ja kahdeksasosia, mutta tahdin painotus on eri kohdassa (3/4 jokaisella neljäsosaiskulla, 6/8 ensimmäisellä ja neljännellä kahdeksasosalla). **Esimerkki 5.** on 12/8-tahtilaji. Tahtilajia tavataan bluesissa ja erityisesti hitaissa blues kappaleissa. Kappaleen lopussa on kolme erilaista (**A-C**) slow bluesharjoitusta eri sävellajeissa. **A** on G-blues, jossa rytmikka on yksinkertaista pisteellistä neljäsosanuottia, jotta harmonia tulee helpommin tutuksi. **B**-tehtävässä rytmiin on lisätty pienempiä aika-arvoja, mutta jokaisessa tahdissa liikutaan samoilla sointujen äänillä 1,3,5 ja 6. **C**-tehtävässä soitetaan täydempää blueslinjaa, jossa on paljon bluesiin tyyppillisiä kromaattisia lähetymisiä seuraavan tahdin soinnuille.

4.9 Oktaavi

Oktaavi-intervalli on mukana tehtävissä, sillä sitä käytetään usein bassolinjoissa. Aihetta käsitellään tutkimassani materiaalissa hyvin aikaisessa vaiheessa (Friedland, E. 2004, 27). Kappaleen alussa ensimmäisessä esimerkissä havainnollistetaan tabulatuurin avulla a-sävelen eri oktaaveja. Esimerkki ei ole tarkoitus olla niinkään soitettava tehtävä, vaan lähinnä visuaalinen havainnollistaminen siitä mistä kaikkialta sama ylempi a-sävel löytyy basson otelaudalta.

Tehtävissä harjoitellaan oktaavin soittamista tihenevin aika-arvoin. **Esimerkki 2:**ssa puolinuotein, **Esimerkki 3:**ssa neljäsosilla ja **Esimerkki 4:**ssa kahdeksasosilla. Kielen yli hyppääminen voi olla aluksi hankalaa, joten mielestäni olisi hyvä aloittaa harjoittelu rauhallisella tempolla. Erityisesti diskomusiikissa bassolinjoissa kuulee paljon oktaavi-intervallia ja kappaleen viimeinen **Esimerkki 5** on diskovaikutteinen bassolinja.

4.10 Rock

Rockmusiikki on todella laaja käsite eikä tähän materiaalikonaisuuteen kaikkea saa mahtumaan. Olen kuitenkin seuraavaan osioon koonnut muutamia harjoituksia, jotka käsittelevät rockbasson soit-

tamista. **A**-tehtävään on saatu vaikutteita Neil Youngin ”Rockin’ in the free world”-kappaleesta. Kappaleen bassolinja on hyvä vuorosormin tai plektrasoiton opetteluun. Linja sisältää tasaista kahdeksasosaa, mutta myös muutamia synkooppeja painotetaan kaarien avulla. Soittoa voi harjoitella ensin ilman yhdyskaaria ja sitte myöhemmin lisätä ne soittoon. Edellisessä kappaleessa käytyä oktaavi-intervallia käytetään myös tehtävässä.

B-tehtävässä soitetaan rockbassolinjaa 50-luvun tyyliä. Linjaa voisi kutsua ehkä enemmän ”bassokuvioksi”, koska siinä toistetaan kolmisointuja samalla tavalla läpi kappaleen (Isotalo, P. 2008, 17). Harjoituksen rakenne on 12-tahdin blues ja taustaksi tähän voi käyttää suoraa tai kolmimuunteista rumpukomppia. Tehtävää voi myös soveltaa johonkin toiseen sävellajiin.

C-tehtävä on lyhyt rockbeat-tyyppinen bassolinja. Tehtävää voi keskittyä soittamaan vuorosormin tai plektralla.

4.11 Trioli

Seuraavassa kappaleessa käsitellään triolia. Osiossa on havainnoitu, se miten trioli jakaantuu puolinuotista, neljäsosasta ja kahdeksasosasta. Esimerkkiä voi harjoitella oppilaan kanssa, vaikka yhdessä taputtamalla. Osat voi jakaa niin, että toinen taputtaa ylempää riviä ja toinen alemmaa. Metronomia voi myös hyödyntää tässä. Taputtamisen lisäksi triolia voi soittaa basson c-sävelellä metronomia vastaan. **A**-tehtävässä soitetaan II-V-I kadenssia beatkomppilla ja taitteisiin on lisätty triolipohjaiset fillit.

4.12 Kolmimuunteisuus ja shuffle

Trioli-kappaleen ”parina” on asiaa kolmimuunteisuudesta. Kappaleessa havainnollistetaan se mistä kolmimuunteisuus tulee ja miten sitä merkitään nuoteissa. Kuvat tahdeista on lisätty selkeyttämään kolmimuunteisuutta. **A**-soittotehtävä on 12-tahdin bluesrakenne soitettuna shuffle rock -tyylinen ja bassolinja rakentuu dominanttisoinnun 1, 8, 7 ja 5 äänistä. Harjoitusta on myös helppo soveltaa muihin sävellajeihin, esimerkiksi E-bluesiin.

4.13 Kuudestoistaosuus ja funk

Tässä työssä käyn läpi kuudestoistaosuutta. Otsikon alla on tietoa nuotista ja sen yleispiirteistä. Niin kuin kaikkia tähän asti käsiteltyjä aika-arvoja, kuudestoistaosan soittamista voi harjoitella ensin metronomin kanssa, pelkästään vapaalla a-kielellä. Tempo kannattaa pitää aluksi mahdollisimman matalalla. **A**-harjoitus on yksinkertainen, mekaaninen harjoitus, missä harjoitellaan kuudestoistaosan soittamista. Ensimmäiset neljä tahtia ovat pelkästään soinnun perusääntä, mutta 5-7 tahteissa mukana on kromaattista liikettä. Metronomi on hyvä tausta tähän, mutta voi käyttää myös jotain 16-pohjaista beatkomppia.

B-tehtävä on lyhyt G7-pohjainen funk, jossa kuudestoistaosia on sijoitettu monipuolisesti eri iskun osille. Bassolinja on tahdin looppi, missä neljäs tahti on hieman erilainen. Tätä tehtävää voi ”pilkkoa”

oppilaan kanssa pienemmiksi osiksi ja rytmeiksi, esimerkiksi tarkastella isku kerrallaan. Iskujen ja nuottien paikkoja voi hahmotella tarvittaessa viivoilla tai muilla merkinnöillä. **C** on 12-tahdin blues kiertoon pohjautuva tehtävä. Bassokuvio perustuu soinnun perusäänen ja alapuolisen 7-äänen soittamiseen. Tehtävän harjoittelu kannattaa aloittaa hitalla tempolla ja tahti kerrallaan. Alussa bassolinja toistaa aika paljon itseään, mutta kierron loppupuolella kuudestoistaosia on sijoitettu "fillimäisesti" eri iskun osille. Harjoituksen voisi sopia joku "Tower of power"-tyyppinen rumpuluuppi ja kitara 2. ja 4. iskuille. **D**-harjoitus on bassolooppi A7-soinnun pohjalta. Tehtävässä on kolmimuunteisista kuudestoistaosista kertova merkintä, joten tempo kannattaa asettaa mahdollisimman hitaaksi, jotta kolmimuunteisuuden fraseeraus olisi selkeää. Tietysti oppilaan kehittyessä voi kokeilla tätä nopeammilla tempoilla. **E** on Vulfpeckin musiikkista vaikutteita saanut kahden soinnun funkharjoitus. Bassolinjaa voi harjoitella myös rivi kerrallaan, eli 1-2 tahteja luuppina ja sitten 3-4 tahteja luuppina jne. Jokaisella rivillä linja kehittyy hieman monimutkaisemmaksi.

4.14 C-G-Am-F

C-G-Am-F tarkoittaa sointukiertoa, popmusiikissa paljon käytettyä I-V-VI-IV -sointukiertoa. Opinnäytetyöni viimeiseen varsinaiseen harjoitusosioon olen tehnyt harjoituksia käyttäen kyseistä sointukiertoa. Jokainen tehtävä kehittyy edellisestä hieman. Vaikka linja kehittyy koko ajan hieman monimutkaisemmaksi, ei viimeinen tehtävä ole kuitenkaan tavoite siihen, miten bassoa tulisi soittaa kyseiseen sointukiertoon tai popmusiikkiin. Ne ovat enemmänkin ideoita bassolinjojen soittamiseen. Kapale demonstroi, myös kuinka bassolinjaa voi lähteä rakentamaan sointukiertoon ottaen vaikutteita eri musiikkityyleistä. Mukaan tulee eteenpäin mentäessä enemmän harmoniaa alleviivaavia säveliä ja erilaista rytmiiikkaa.

Avainsanoja tehtävistä:

- A) Kokonuotti
- B) Puolinuotti, two-beat jazz
- C) Puolinuotti, Neljäsosanuotti, Pop
- D) Neljäsosanuotti, Walking-bass, Jazz
- E) Pisteellinen neljäsosanuotti, Kahdeksasosanuotti, Beatkomppi, Pop/rock
- F) Beatkomppi, Beat
- G) Beatkomppi, Duuriasteikko, Soul
- H) Synkooppi, Soul, Motown
- I) Beatkomppi, Kahdeksasosanuotti, Duuriasteikko
- J) Kuudestoistaosanuotti, Funk, Disko
- K) Sointukäännökset, jazz, kokeellinen musiikki, Sointukäännökset
- L) Synkooppi, etuisku, Soul, Motown
- M) Kromatiikka, Synkooppi, Soul, Motown

5 KEHITTÄMISKOHTEET TULEVAISUUDESSA

Soitto-oppaani on paketti opetuskäytön tueksi ja olen saanut siihen mielestäni oleellisia asioita kerättyä. Työn tehtävien on tarkoitus painottaa vasta-alkavan basistin opettamiseen ja mielestäni kirjan tehtävien taso vastaa tätä tarkoitusta. Tehtävien määrää ei mielestäni tarvitse kuitenkaan rajoittaa, joten niitä olisi voinut olla enemmänkin.

Opinnäytetyöni mukaan olisi mahdollista tehdä vielä taustanauhapankki, jossa olisi sävellettyä materiaalia juuri tätä opinnäytetyötä varten. Käytän itse opetuksessani paljon erilaisia ohjelmia ja appeja, joista saa helposti tyylinmukaisen taustan. Näistä sovelluksista on helppo muuttaa tempoa, sävellajia tai sointuja, joten en kokenut taustanauhojen äänittämistä niin tärkeänä tehtävien kannalta. Itseopiskeluun tarkoitettussa materiaalissa olisi tietenkin hyvä olla tehtäviin liittyvät äänitemateriaalit, sillä ei voi olettaa, että opiskelijalla on tieto/taitoa erilaisista sovelluksista.

Materiaali on tarkoitettu ensisijaisesti opetuksen tueksi, joten itseopiskelua varten se on hieman vajavainen. Työ on kuitenkin hyvä pohja, mitä voi laajentaa ja kehittää. Kiinnostus itseopiskelukirjan tekemiseen on herännyt opinnäytetyötä tehdessä, mutta osaamiseni ja tietämykseni ei ole vielä sillä tasolla, että sen yksin pystyisin toteuttamaan. Kirjan mukana pitäisi mielestäni olla paljon kuvia, videoita ja äänimateriaalia. Tästä hyvä esimerkki on mielestäni Phil Caponen kirja: ”Opi soittamaan bassoa, aloittelijan opas”. Kirjassa on paljon hyviä kuvia, tekstiä ja kappale-esimerkkejä. Kirjassa voisi olla mielestäni kuitenkin enemmän soittamiseen liittyviä tehtäviä. (Capone, P. 2009.)

Materiaalin ulkonäkö opinnäytetyössä ei ole kovin mielenkiintoisen näköinen ja näyttää ulkoasultaan aika tylsältä. Materiaalin tyyliä, taustaa, fontteja ja muita viivastojen merkintöjä pitäisi parantaa, jotta tehtäväpaketista saisi julkaisukelpoisempaa.

Materiaalikonaisuuden valmistaminen on ollut antoisa prosessi. Olen oppinut paljon tiedon etsimisestä ja saanut apuvälineen omaan työkäyttöön. Mielestäni olen saanut aikaan käyttökelpoisen kokonaisuuden. En ole vielä ehtinyt käyttää kaikkia harjoituksia opetustyössä, mutta olen kokeillut työn alkupuolella olevia vapaiden kielten harjoituksia pienempien oppilaiden kanssa. Harjoitusten avulla olemme päässeet hyvin soittamisen meininkiin kiinni tunneilla. Aloittelevaa basson soittajaa ajatellen olen mielestäni saanut koottua oikean tasoisia harjoituksia, jotta niissä olisi tarpeeksi hyötyä oppilaan ohjaamisessa ja motivoinnissa.

Työprosessi on ollut katkonainen ja aina jatkaessani työtä, jouduin kertaamaan paljon asioita. Huomasin myös kirjoittavani paljon samoja asioita eri kappaleisiin, eli työn kokonaisuuden hahmottelu ei ollut ihan loppuun viety. Jos voisin palata menneeseen aikaan, aloittaisin työn tekemisen paljon aikaisemmin, suunnittelisin sitä vielä enemmän ja hioisin rakennetta ennen kirjoitustyön tekemistä. Tätä työtä tehdessäni valmistin harjoituksen ensin ja sitten vasta raporttiosuuden. Jälkeen päin ajatellen, olisi ollut hyödyllistä tehdä nämä rinnakkain.

Työn tuloksen ei ole tarkoitus olla ainoa oppitunneilla käytettävä opetusmateriaali, vaan muun materiaalin kanssa käytettävä apuväline. Erilaisia eteen tulevia musiikkityylejä ja rytmejä voi harjoitella tehtävien avulla. Materiaalin avulla voi harjoitella perustekniikkaa, mutta myös havainnollistaa tiettyjä tyylejä ja rytmejä nuottiviivaston avulla. Olen kokenut, että soitettavan nuotin tai tabulatuurin näkeminen voi selventää käytävää asiaa. Materiaali pysyy myös helposti mukana ja avautuu nopeasti sitä tarvittaessa.

Opinnäytetyön ja muiden pedagogisten aineiden kautta olen saanut kosketuspintaa tutkimuksen maailmaan. Opin itse paremmin tekemisen ja käytännön kautta, joten kirjoitustyö ei ole ollut omalla vahvuusalueellani. Minulla on vielä paljon kehitettävää myös kokonaisuuden hallinnassa ja suunnittelussa. Huomaan, että tutkimuksen aikana on noussut tiedonnälkä ja oppimateriaalin kehittäminen on alkanut kiinnostamaan. Ehkä toteutan tulevaisuudessa laajemman soitto-oppaan itseopiskelua varten.

10. LÄHTEET

CAPONE, Phil 2009. Learn to play bass guitar. Chartwell Books, Inc.
Suomennos: Opi soittamaan bassoa. Nemo 2012.

FRIEDLAND, Ed 1996. Hal Leonard Bass Method – Complete edition. Hal Leonard 1996.

HANSKI, Iikka 2018. Jazzbasso – Perusteet ja improvisointi. Atlasart 2018.

ISOTALO, Pirkka 2008. Säestysarjoituksia bassolle. Opinnäytetyö. Metropolia.

KINNUNEN, Jussi 1988. Rockbasso -treenejä. Selvät Sävelet.

KUOPION KONSERVATORIO 2018. Perusopetuksen opetussuunnitelma.

KUOPION KONSERVATORIO. Sähköbasso 1 -tutkinto vaatimukset 2013.

MULFORD, Phil 2017. Bassokitara alusta alkaen. Wise Publications 2017.

PERKIÖ, Matti 2013. Bassokoulu. Opinnäytetyö. Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

PRES, Josquin des 2001. '70s Funk & Disco Bass: 101 Groovin' Bass Patterns (Bass builders). Hal Leonard.

RAINEY, Chuck 1985. The Complete Electric Bass Player, Book 1: The Method. Music Sales America.

YLI-TEPSA, Petrus 2010. Bassoapinen. YAMK opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu.

INTERNETLÄHTEET

Ultimate-guitar.com. Tabulatuuri-sivusto <https://www.ultimate-guitar.com>

Tabinetti.com. Lista suomalaisista tabulatuureista ja soinnuista. <https://tabinetti.com>

Kitarat.info. Tabulatuurit: osa 1 – lukeminen ja soittaminen. <http://www.kitarat.info/vinkit-ja-op-paat/tabulatuurit/>

SML – Suomen musiikkioppilaitosten liitto. <http://www.musicedu.fi>

LIITTEET:

Liite 1:

Basson ensiaskeleet – Harjoituksia sähköbasson opetuksen tueksi

Basson ensiaskeleet

Harjoitustehtäviä sähköbasson opetuksen tueksi

Hei!

Tämä on opinnäytetyöni, joka sisältää basson soittamiseen liittyviä harjoitustehtäviä. Tehtävät ovat alunperin tarkoitettu soittotunneille käytettäväksi opettajan johdolla, mutta harjoituksia voi soittaa läpi muutenkin halutessaan. Tehtävät ovat suunnattu aloittelijalle, joten niiden avulla voi käydä ihan perustekniikkaa läpi. Materiaali sisältää teoriaa nuottien aika-arvoista ja harjoituksia eri musiikin tyyleissä. Harjoitukset sisältävät tabulatuurien avulla kaksi erilaista tapaa soittamiseen.

Äänitteitä tai taustanauhoja ei harjoituksista ole, mutta halutessaan voi käyttää esim, Band in a Boxilla tai IRealilla tehtyä komppitaustaa. Metronomi on myös hyvä väline ja sen avulla saa harjoituksiin lisää haastetta. Esimerkiksi asettamalla sen lyömään vain 2. ja 4. iskuille.

Hyviä soittotunteja!

Artturi

Sisältö

1. *Basson kielet ja kokonuotti*
2. *Puolinuotti ja I-IV-V-asteet*
3. *Neljäsosanuotti ja tauko*
4. *Kahdeksasosanuotti*
5. *Pisteellinen nuotti*
6. *Beat*
7. *Blues*
8. *Tahtilajit*
9. *Oktaavi*
10. *Rock*
11. *Trioli*
12. *Kolmimuunteisuus ja Shuffle*
13. *Kuudestoistaosanuotti ja Funk*
14. *C-G-Am-F*

1. Basson kielet ja kokonuotti

Kokonuotti, soi koko 4/4-tahdin.

1 2 3 4

Musical notation for a whole note in bass clef (4/4 time). The guitar TAB below shows the open bass string (0).

Basson vapaat kielet

Musical notation for four free bass notes: E, A, D, G. The guitar TAB below shows the open bass string (0) for each note.

A)

Musical notation for a sequence of four bass notes. The guitar TAB below shows the open bass string (0) for each note.

Musical notation for a sequence of four bass notes. The guitar TAB below shows the open bass string (0) for each note.

B)

First system of musical notation for exercise B. The top staff is a bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music: a quarter note G2, a quarter note F2, a quarter note E2, and a quarter note D2. The bottom staff is a TAB staff with four measures, each containing the number 0.

Second system of musical notation for exercise B. The top staff is a bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music: a quarter note G2, a quarter note F2, a quarter note E2, and a quarter note D2. The bottom staff is a TAB staff with four measures, each containing the number 0.

C)

First system of musical notation for exercise C. The top staff is a bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music: a quarter note G2, a quarter note F2, a quarter note E2, and a quarter note D2. The bottom staff is a TAB staff with four measures, each containing the number 0.

Second system of musical notation for exercise C. The top staff is a bass clef with a 4/4 time signature. It contains four measures of music: a quarter note G2, a quarter note F2, a quarter note E2, and a quarter note D2. The bottom staff is a TAB staff with four measures, each containing the number 0.

Basson vapaista kielistä A, D ja G löytyvät saman oktaavin sisältä myös painettuna 5 välistä:

A= E-kielen 5.väli

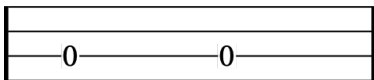
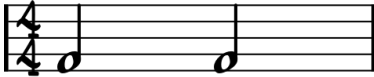
D= A-kielen 5.väli

G= D-kielen 5.väli

2. Puolinuotti ja I-IV-V-asteet

Puolinuotti on aika-arvoltaan kahden (2) iskun mittainen ja 4/4-tahtiin mahtuu kaksi (2) puolinuottia

1 2 3 4

| |

A)

A D A E⁷ A

1.

2.

B)

C G⁷ F G⁷ C

1.

2.

C)

G D7 C D7 G

1.
TAB 3 3 0 0 3 3 0 0 3

2.
TAB 3 3 5 5 3 3 5 5 3

Detailed description: This exercise is in the key of G major (one sharp). The bass line consists of five measures: G2 (quarter), G2 (quarter), D3 (quarter), D3 (quarter), C3 (quarter), D3 (quarter), D3 (quarter), D3 (quarter), G2 (quarter), G2 (quarter). The first guitar tab alternative (1.) uses fret numbers 3, 3, 0, 0, 3, 3, 0, 0, 3. The second alternative (2.) uses fret numbers 3, 3, 5, 5, 3, 3, 5, 5, 3.

D)

D D G A7 D

1.
TAB 0 0 0 0 0 0 0 0 0

2.
TAB 5 5 5 5 5 5 5 5 5

Detailed description: This exercise is in the key of D major (two sharps). The bass line consists of five measures: D2 (quarter), D2 (quarter), G2 (quarter), G2 (quarter), A2 (quarter), A2 (quarter), A2 (quarter), A2 (quarter), D2 (quarter), D2 (quarter). The first guitar tab alternative (1.) uses fret number 0 for all notes. The second alternative (2.) uses fret number 5 for all notes.

E)

E E A B7 E

1.
TAB 0 2 2 2 0 0 2 2 0

2.
TAB 0 7 7 7 5 5 7 7 0

Detailed description: This exercise is in the key of E major (three sharps). The bass line consists of five measures: E2 (quarter), E2 (quarter), A2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), B2 (quarter), B2 (quarter), B2 (quarter), E2 (quarter), E2 (quarter). The first guitar tab alternative (1.) uses fret numbers 0, 2, 2, 2, 0, 0, 2, 2, 0. The second alternative (2.) uses fret numbers 0, 7, 7, 7, 5, 5, 7, 7, 0.

F)

A D D E7 A

1.
TAB 0 4 | 0 0 | 0 4 | 2 4 | 0

2.
TAB 5 4 | 5 5 | 5 4 | 7 4 | 5

G)

Am Dm Dm E7 Am

1.
TAB 0 3 | 0 0 | 0 3 | 2 1 | 2

2.
TAB 5 8 | 5 5 | 5 8 | 7 6 | 7

H)

Em Em Am B7 Em

1.
TAB 2 2 | 0 3 | 0 3 | 2 2 | 0

2.
TAB 7 7 | 0 3 | 5 8 | 7 7 | 0

I)

G G Cm D7 G

1. 0 0 3 2 3 1 0 0 3

2. 5 5 3 2 3 6 5 5 3

J)

F Bb C7 C7 F

1. 3 0 1 1 3 2 0 2 3 1

2. 8 5 6 6 8 7 10 7 8 1

K)

Eb Bb F7/C Bb Eb F Bb

1. 1 1 0 3 1 0 1 3 1

2. 6 6 5 8 6 5 6 8 6

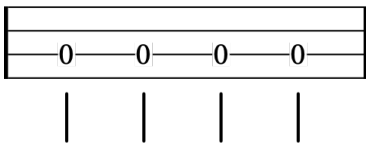

3. Neljäsosanuotti ja tauko

Neljäsosanuotti on kestoltaan yhden (1) iskun mittainen.

4/4-tahtiin mahtuu 4 neljäsosanuottia.

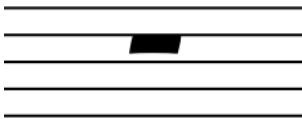
1 2 3 4

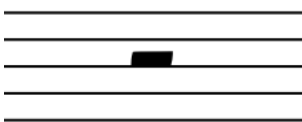
Tauko tarkoittaa hiljaisuutta, eli sen aikana ei soiteta.

Tässä tähän asti käytyjen nuottien aika-arvoja vastaavat tauot:

Kokotauko

Puolittauko

Neljäsosatauko

A)

A D A E7 A

1.
TAB 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0 0 0 0 | 0

2.
TAB 5 5 5 5 | 5 5 5 5 | 5 5 5 5 | 0 0 0 0 | 5

B)

C F C G7 C

1.
TAB 3 3 3 3 | 3 3 3 3 | 3 3 3 3 | 0 0 0 0 | 3

2.
TAB 8 8 8 8 | 8 8 8 8 | 8 8 8 8 | 10 10 10 10 | 8

C)

E B A B E

1.
TAB 2 2 | 2 2 | 0 0 | 2 2 | 0

2.
TAB 7 7 | 7 7 | 5 5 | 7 7 | 0

D)

G C G C D7 G

1.

2.

3 3 3 3 3 2 3 0 3

3 3 3 3 3 2 3 5 3

Detailed description: This exercise is in the key of G major (one sharp) and 4/4 time. The bass line consists of six measures: G2 (quarter), G2 (quarter), C3 (quarter), C3 (quarter), G2 (quarter), C3 (quarter), D4 (quarter), G2 (quarter), and a final G2 (half). The guitar tablature shows two ways to play this. The first way uses frets 3, 3, 3, 3, 3, 2, 3, 0, 3. The second way uses frets 3, 3, 3, 3, 3, 2, 3, 5, 3.

E)

Em Am B7 B7 Em

1.

2.

0 2 3 0 2 3 2 2 4 2 0

0 2 3 5 7 8 7 7 9 7 0

Detailed description: This exercise is in the key of E minor (three sharps) and 4/4 time. The bass line consists of five measures: E2 (quarter), G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), E2 (quarter), G2 (quarter), B3 (quarter), E2 (quarter), and a final E2 (half). The guitar tablature shows two ways to play this. The first way uses frets 0, 2, 3, 0, 2, 3, 2, 2, 4, 2, 0. The second way uses frets 0, 2, 3, 5, 7, 8, 7, 7, 9, 7, 0.

F)

Am G F E7 Am

1.

2.

0 3 3 0 3 1 0 4 0

5 3 3 5 3 1 0 4 5

Detailed description: This exercise is in the key of A minor (no sharps or flats) and 4/4 time. The bass line consists of five measures: A2 (quarter), C3 (quarter), F3 (quarter), E3 (quarter), A2 (quarter), C3 (quarter), F3 (quarter), E3 (quarter), and a final A2 (half). The guitar tablature shows two ways to play this. The first way uses frets 0, 3, 3, 0, 3, 1, 0, 4, 0. The second way uses frets 5, 3, 3, 5, 3, 1, 0, 4, 5.

G)

Em D C B7 Em

1.

2.

Detailed description: This exercise is in the key of E minor (one sharp). The bass line consists of five measures: E2 (quarter), G2 (quarter), B1 (quarter), D2 (quarter), E2 (half). The guitar tablature shows two versions. Version 1 uses frets 0, 2, 0, 0, 3, 3, 2, 2. Version 2 uses frets 0, 7, 5, 5, 8, 8, 7, 7.

H)

Dm Gm A7 A7 Dm

1.

2.

Detailed description: This exercise is in the key of D minor (two flats). The bass line consists of five measures: D2 (half), F2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), D3 (quarter), D2 (half). The guitar tablature shows two versions. Version 1 uses frets 0, 0, 0, 3, 0, 1, 3, 0, 0, 2, 0, 3, 0. Version 2 uses frets 5, 5, 5, 3, 0, 1, 3, 5, 5, 7, 5, 8, 5.

I)

F#m F#m Bm C#7 F#m

1.

2.

Detailed description: This exercise is in the key of F# minor (three sharps). The bass line consists of five measures: F#2 (half), A2 (quarter), B2 (quarter), C#2 (quarter), D3 (quarter), F#2 (half). The guitar tablature shows two versions. Version 1 uses frets 4, 2, 4, 0, 2, 0, 2, 4, 2, 0, 2. Version 2 uses frets 4, 2, 4, 5, 2, 5, 2, 4, 2, 5, 2.

4. Kahdeksasosanuotti

Kahdeksasosanuotti on kestoaltaan puolet neljäsosanuotista.

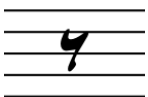
Yhteen 4/4-tahtiin mahtuu 8 kahdeksasosanuottia.

The image shows a musical staff in bass clef with a 4/4 time signature. The staff contains eight eighth notes, grouped into four pairs. Above the staff, the numbers 1, 2, 3, and 4 are placed above each pair of notes. Below the staff is a guitar tablature with six lines labeled T, A, and B. The tablature shows a sequence of eight '3' characters, with brackets underneath grouping them into four pairs, corresponding to the pairs of notes in the staff above.

Irrallinen kahdeksasosanuotti

Kahdeksasosatauko

A)

Dm C B♭ C

1.

2.

Gm Dm B♭ C

1. Dm A7 2. Dm

1.

2.

B)

C C F Em

1.

2.

Am Dm G7 C G7 C

1.

2.

C)

A⁵ A⁵ A⁵ A⁵ C⁵ D⁵

A⁵ A⁵ A⁵ A⁵ (E⁵) A⁵

D)

D_m B^b C F C

D_m B^b C F C/E D_m

5. Pisteellinen nuotti

Piste lisää nuotin kestoä puolella sen alkuperäisestä aika-arvosta.

Esim. =

Esim. =

A)

F F Dm Dm

1.
T A B 1 3 3 2 0 2 0 3

2.
T A B 1 3 3 2 5 7 5 3

Bb C F C7 F

1.
T A B 1 0 3 0 3 0 0 1

2.
T A B 1 5 3 0 3 5 0 1

B)

G D A A

1. 0 0 | 0 0 | 2 2 | 0 0

2. | | | |

TAB 5 5 | 5 5 | 7 7 | 5 5

G D A C A G

1. 2. 1. 2.

1. 0 0 | 0 0 | 2 2 | 5 5 5 4 2 | 2 2 2 2 0 0 | 0

2. | | | | | | |

TAB 5 5 | 5 5 | 7 7 | 5 5 5 4 7 | 7 7 7 7 5 5 | 5

6. Beat

Erilaisia tapoja kirjoittaa beat-komppia:

A) "lippukomppi"

E E A A

1.

TAB

2.

TAB

B)

C C C C

1.

TAB

2.

TAB

F F C C

1.

TAB

2.

TAB

G G C C

1.

TAB

2.

TAB

C)

Am Am C C

1.
TAB 0 0 2 0 0 2 3 3 3 3

2.
TAB 5 5 7 5 5 7 8 8 10 8 8 10

E7 E7 Am Am

1.
TAB 2 2 2 2 2 3 2 0 0 3 2 0

2.
TAB 7 7 7 7 7 8 7 5 5 8 7 5

D)

(C7) F Dm Bb C7

1.
TAB 3 0 2 3 3 3 0 0 0 1 1 3 3 3 3 0 2

2.
TAB 8 5 7 8 8 8 5 5 5 6 6 8 8 8 8 5 7

F Dm Bb C7 F

1.
TAB 3 3 3 3 0 0 0 3 1 1 3 1 3 3 0 2 3

2.
TAB 8 8 8 8 5 5 5 8 6 6 8 6 8 8 5 7 8

E)

E B C#m A

1.
T A B | 2 2 2 | 2 2 2 | 4 4 4 | 0 0 0 2 4 1

2.
T A B | 7 7 7 | 7 7 7 | 4 4 4 | 5 5 5 7 4 6

E B/D# C#m A E

1.
T A B | 2 2 2 2 | 1 1 1 1 | 4 4 4 4 | 0 2 2 | 2

2.
T A B | 7 7 7 7 | 6 6 6 6 | 4 4 4 4 | 5 7 7 | 7

F)

Bm Bm Em Em

1.
T A B | 2 2 2 2 0 | 2 2 2 2 0 | 2 2 2 2 0 | 2 2 2 2 0

2.
T A B | 7 7 7 7 5 | 7 7 7 7 5 | 7 7 7 7 5 | 7 7 7 7 10

F#7 F#7 Bm Bm

1.
T A B | 4 4 4 4 4 | 4 4 4 4 2 0 4 | 2 4 | 4

2.
T A B | 9 9 9 9 9 | 9 9 9 9 7 10 9 | 7 9 | 9

G)

D D D D

1.
TAB 0 4 4 2 | 0 4 4 2 | 0 4 4 2 | 0 4 4 2

2.
TAB 5 9 9 7 | 5 9 9 7 | 5 9 9 7 | 5 9 9 7

G G D D

1.
TAB 3 2 2 0 | 3 2 2 0 | 0 4 4 2 | 0 4 4 2

2.
TAB 3 7 7 5 | 3 7 7 5 | 5 9 9 7 | 5 9 9 7

A A D D

1.
TAB 0 4 4 2 | 0 4 4 2 | 0 4 4 2 | 0 4 4 2

2.
TAB 5 9 9 7 | 5 9 9 7 | 5 9 9 7 | 5 9 9 7

7. Blues

A)

C7 **C7** **C7** **C7**

1.
2.

F7 **F7** **C7** **C7**

1.
2.

G7 **G7** **C7** **G7**

1.
2.

B)

G7 **G7** **G7** **G7**

1. 2. 1. 2.

TAB TAB TAB TAB

3 2 0 2 | 0 2 0 2 | 3 2 0 0 | 3 2 0 2

3 2 5 2 | 5 2 5 2 | 3 2 5 0 | 3 2 5 2

Detailed description: This block contains the first system of music. It features a bass clef and a key signature of one flat. The melody consists of four measures, each with a G7 chord above it. The notes are G2, A2, B2, C3 in the first measure; G2, A2, B2, C3 in the second; G2, A2, B2, C3 in the third; and G2, A2, B2, C3 in the fourth. Below the staff are two alternative fingerings (1. and 2.) for each measure, shown as TAB notation. Fingering 1 uses frets 3, 2, 0, 2. Fingering 2 uses frets 3, 2, 5, 2.

C7 **C7** **G7** **G7**

1. 2. 1. 2.

TAB TAB TAB TAB

3 2 0 2 | 5 2 3 4 | 0 2 0 2 | 3 2 3 4

3 2 5 2 | 5 2 3 4 | 5 2 5 2 | 3 2 3 4

Detailed description: This block contains the second system of music. It features a bass clef and a key signature of one flat. The melody consists of four measures with chords C7, C7, G7, and G7 above them. The notes are G2, A2, B2, C3 in the first measure; G2, A2, B2, C#3 in the second; G2, A2, B2, C3 in the third; and G2, A2, B2, C#3 in the fourth. Below the staff are two alternative fingerings (1. and 2.) for each measure, shown as TAB notation. Fingering 1 uses frets 3, 2, 0, 2, 5, 2, 3, 4, 0, 2, 0, 2, 3, 2, 3, 4. Fingering 2 uses frets 3, 2, 5, 2, 5, 2, 3, 4, 5, 2, 5, 2, 3, 2, 3, 4.

D7 **D7** **G7** **D7**

1. 2. 1. 2.

TAB TAB TAB TAB

0 4 2 4 | 5 4 2 4 | 0 2 3 4 | 0 0 1 2

5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 5 2 3 4 | 5 0 1 2

Detailed description: This block contains the third system of music. It features a bass clef and a key signature of one flat. The melody consists of four measures with chords D7, D7, G7, and D7 above them. The notes are G2, A#2, B2, C3 in the first measure; G2, A#2, B2, C#3 in the second; G2, A2, B2, C#3 in the third; and G2, A2, B2, C#3 in the fourth. Below the staff are two alternative fingerings (1. and 2.) for each measure, shown as TAB notation. Fingering 1 uses frets 0, 4, 2, 4, 5, 4, 2, 4, 0, 2, 3, 4, 0, 0, 1, 2. Fingering 2 uses frets 5, 4, 7, 4, 5, 4, 7, 4, 5, 2, 3, 4, 5, 0, 1, 2.

C)

A7 A7

1. 0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4

2. 5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 5 4 7 4

Detailed description: This block contains a musical exercise for the A7 chord. It features a bass clef staff with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The melody consists of quarter notes: A2, C#3, E3, G#3 in the first two measures, and A2, C#3, E3, G#3 in the last two measures. Below the staff are two alternative fingerings. Fingering 1 shows the sequence of frets: 0, 4, 2, 4 for the first two measures and 0, 4, 2, 4 for the last two. Fingering 2 shows the sequence: 5, 4, 7, 4 for all four measures.

D7 A7

1. 0 4 2 4 | 5 4 2 4 | 0 4 2 4 | 2 4 0 1

2. 5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 7 4 5 6

Detailed description: This block contains a musical exercise for D7 and A7 chords. The bass clef staff has a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The melody consists of quarter notes: A2, C#3, E3, G#3 in the first measure; A2, C#3, E3, G#3 in the second measure; A2, C#3, E3, G#3 in the third measure; and A2, C#3, E3, G#3 in the fourth measure. Below the staff are two alternative fingerings. Fingering 1 shows the sequence of frets: 0, 4, 2, 4 for the first two measures; 5, 4, 2, 4 for the third measure; and 2, 4, 0, 1 for the fourth. Fingering 2 shows the sequence: 5, 4, 7, 4 for the first three measures, and 7, 4, 5, 6 for the fourth.

E7 D7 A7 E7

1. 2 4 2 4 | 0 2 3 4 | 0 4 0 1 | 2 0 4 2

2. 7 4 7 4 | 5 2 3 4 | 5 4 5 6 | 7 5 4 7

Detailed description: This block contains a musical exercise for E7, D7, and A7 chords. The bass clef staff has a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The melody consists of quarter notes: A2, C#3, E3, G#3 in the first measure; A2, C#3, E3, G#3 in the second measure; A2, C#3, E3, G#3 in the third measure; and A2, C#3, E3, G#3 in the fourth measure. Below the staff are two alternative fingerings. Fingering 1 shows the sequence of frets: 2, 4, 2, 4 for the first two measures; 0, 2, 3, 4 for the third measure; and 2, 0, 4, 2 for the fourth. Fingering 2 shows the sequence: 7, 4, 7, 4 for the first two measures; 5, 2, 3, 4 for the third measure; and 5, 4, 5, 6 for the fourth.

D) "Molliblues"

Em7 Em7 Em7 Em7

1.
T A B | 0 2 3 0 2 4 0 1 2 3 0 1 2 0 2 4

2.
T A B | 0 2 3 0 2 4 0 1 2 3 0 1 2 5 2 4

Am7 (F#m7b5) (B7) Em7 Em7

1.
T A B | 0 3 2 3 2 0 2 1 0 2 3 2 0 3 0 2

2.
T A B | 5 3 2 3 2 5 2 1 0 2 3 2 0 3 5 2

C7 B7 Em7 (F#m7b5) (B7)

1.
T A B | 3 0 3 3 2 0 3 2 0 3 2 3 2 3 2 1

2.
T A B | 3 0 3 3 2 5 3 2 0 3 2 3 2 3 2 1

E) "molliblues vol.2"

Cm7 (Dm7) (G7) (Cm7) (C7)

1.
 TAB: 3 1 0 3 0 1 2

2.
 TAB: 3 6 5 5 3 0 1 2

Fm7 (Dm7) (G7) Cm7

1.
 TAB: 3 3 3 0 0 5 3 1 0

2.
 TAB: 3 3 3 5 5 5 3 6 5

Ab7 G7 Cm7 (Dm7) (G7)

1.
 TAB: 1 1 0 0 3 1 0 3

2.
 TAB: 6 6 5 5 3 5 6 5 3

F) "molliblues vol.3"

Fm7 **(Cm7)** **(F7)**

1.

2.

Detailed description: This system contains a bass staff with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. The notes are: F2, G2, A2, Bb2, C3, D3, Eb3, F3, G3, A3, Bb3, C4. Above the staff are two guitar tablature staves. The first staff shows fret numbers: 1, 3, 4, 1, 3, 0, 1, 2, 3, 1, 0, 3, 1, 3, 3. The second staff shows an alternative fingering: 1, 3, 4, 1, 3, 0, 1, 2, 3, 6, 6, 5, 3, 6, 3, 3.

Bbm7 **Bbm7** **(C7)** **Fm7** **(C7)** **Fm7**

1.

2.

Detailed description: This system contains a bass staff with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The notes are: Bb2, C3, D3, Eb3, F3, G3, Ab3, Bb3, C4, D4, Eb4, F4, G4, Ab4, Bb4, C5. Above the staff are two guitar tablature staves. The first staff shows fret numbers: 1, 4, 3, 1, 3, 4, 3, 2, 3, 1, 0, 3, 3, 1, 0, 3. The second staff shows an alternative fingering: 6, 4, 3, 6, 3, 4, 3, 2, 3, 6, 5, 3, 3, 1, 0, 3.

Db7 **C7** **Fm7** **(Gm7)** **(C7)**

1.

2.

Detailed description: This system contains a bass staff with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The notes are: Db2, C3, D3, Eb3, F3, G3, Ab3, Bb3, C4, D4, Eb4, F4, G4, Ab4, Bb4, C5. Above the staff are two guitar tablature staves. The first staff shows fret numbers: 4, 3, 6, 6, 5, 0, 1, 2, 3, 2, 3, 4, 3, 1, 3, 0. The second staff shows an alternative fingering: 4, 3, 6, 6, 5, 5, 6, 7, 8, 7, 3, 4, 3, 1, 3, 0.

8. Tahtilajit

Tähänastiset harjoitukset ovat olleet kaikki 4/4-tahtilajissa, jossa yhteen tahtiin mahtuu 4 neljäsosanuottia. Seuraavassa osiossa käsitellään myös muita tahtilajeja, kuten 12/8, 6/8 ja 3/4.

4/4:

Esim. 1

3/4:

Esim. 2

5/4:

Musical notation for 5/4 time signature. The top staff shows a bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 5/4 time signature. The melody consists of two measures: the first measure has five quarter notes (B-flat, A, G, F, E), and the second measure has five eighth notes (D, C, B, A, G). The bottom staff is a guitar tablature with two measures, each containing five zeros (0-0-0-0-0).

Esim. 3

Musical notation for Esim. 3 in 5/4 time. The top staff shows a bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 5/4 time signature. The melody consists of four measures: the first measure has five eighth notes (B-flat, A, G, F, E) with a C chord above; the second measure has five eighth notes (D, C, B, A, G) with an F chord above; the third measure has five eighth notes (F, E, D, C, B) with a C chord above; the fourth measure has five eighth notes (A, G, F, E, D) with a G7 chord above. The bottom staff is a guitar tablature with four measures: the first measure has fret numbers 3-3-3-0-3-2; the second measure has 3-0-3-2-0-2; the third measure has 3-3-0-1; and the fourth measure has 3-0-2.

6/8:

Musical notation for 6/8 time signature. The top staff shows a bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 6/8 time signature. The melody consists of two measures: the first measure has two dotted quarter notes (B-flat, A), and the second measure has four eighth notes (G, F, E, D). The bottom staff is a guitar tablature with two measures, each containing six zeros (0-0-0-0-0-0).

Esim. 4

Musical notation for Esim. 4 in 6/8 time. The top staff shows a bass clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 6/8 time signature. The melody consists of four measures: the first measure has a dotted quarter note (B-flat) and an eighth note (A) with a C chord above; the second measure has a dotted quarter note (G) and an eighth note (F) with an F chord above; the third measure has a dotted quarter note (E) and an eighth note (D) with a C chord above; the fourth measure has a dotted quarter note (C) and an eighth note (B) with a G7 chord above. The bottom staff is a guitar tablature with four measures: the first measure has fret numbers 3-2; the second measure has 3-3-2-0; the third measure has 3-0-1; and the fourth measure has 3-2.

12/8:

Musical notation for 12/8 time signature. The first staff shows a bass clef, a 12/8 time signature, and a sequence of notes: four quarter notes, followed by two groups of eighth notes. The second staff is a guitar tablature with two lines, 'T' (top) and 'B' (bottom), containing a series of zeros representing fret numbers.

Esim. 5

Musical notation for Example 5, first system. The first staff shows a bass clef, a 12/8 time signature, and notes with a C chord above the first measure and an F chord above the second measure. The second staff is a guitar tablature with two lines, 'T' (top) and 'B' (bottom), showing fret numbers: 3, 3, 3, 3, 0, 2, 3, 5, 3, 3, 0.

Musical notation for Example 5, second system. The first staff shows a bass clef, a 12/8 time signature, and notes with a C chord above the first measure and a G7 chord above the second measure. The second staff is a guitar tablature with two lines, 'T' (top) and 'B' (bottom), showing fret numbers: 3, 3, 5, 4, 5, 4, 2, 0, 0, 3, 3, 2, 2, 0, 0.

A) "slow blues vol.1"

Chords: G7, C7, G7, G7

Chords: C7, C7, G7, G7

Chords: D7, C7, G7, D7

B) "slow blues vol.2"

F7 **Bb7** **F7** **F7**

Bb7 **Bb7** **F7** **F7**

C7 **Bb7** **F7** **C7**

C) "slow blues vol.3"

A7 D7 A7 A7

1.
T A B | 0 0 4 4 2 2 4 2 | 0 0 2 2 3 3 4 4 | 0 0 4 4 2 2 4 2 | 0 0 4 4 2 2 4 2 |

2.
T A B | 5 5 4 4 7 7 4 4 | 5 5 2 2 3 3 4 4 | 5 5 4 4 7 7 4 4 | 5 5 4 4 7 7 4 4 |

D7 D7 A7 A7

1.
T A B | 0 0 4 4 2 2 2 4 | 7 7 4 4 0 0 1 1 | 2 2 4 4 2 2 4 2 | 0 0 4 4 5 5 6 6 |

2.
T A B | 5 5 4 4 7 7 7 4 | 7 7 4 4 5 5 6 6 | 7 7 4 4 7 7 4 4 | 5 5 4 4 5 5 6 6 |

E7 E7 A7 E7

1.
T A B | 7 7 6 6 9 9 6 6 | 7 7 4 4 0 0 1 1 | 2 2 0 0 4 4 3 3 | 2 2 0 1 2 0 2 4 |

2.
T A B | 7 7 6 6 9 9 6 6 | 7 7 4 4 5 5 6 6 | 7 7 5 5 4 4 3 3 | 2 2 0 1 2 0 2 4 |

9. Oktaavi

Oktaavi on kahdeksan (8) sävelaskelen väli, intervalli.

Oktaavin päässä toisistaan olevilla sävelillä on sama nimi.

Oktaavi-intervallia tapaa basson soitossa paljon esim. diskoa soitettaessa.

Samat sävelet löytyä basson otelaudalta monesta kohdasta.

esim.1

Example 1 shows a musical staff in bass clef with a 4/4 time signature. The melody consists of four quarter notes: G2, A2, B2, and C3. Below the staff are four alternative fingerings for the bass guitar, each labeled with a number (1-4). Each fingering is shown on a two-line staff with 'T' for treble and 'B' for bass. Fingering 1: 0, 2, 0, 2. Fingering 2: 0, 7, 0, 7. Fingering 3: 0, 12, 0, 12. Fingering 4: 5, 7, 5, 7.

Esim. 2

Example 2 shows a musical staff in bass clef with a 4/4 time signature. The melody consists of eight quarter notes: G2, A2, B2, C3, G2, A2, B2, and C3. Below the staff are three alternative fingerings for the bass guitar, each labeled with a number (1-3). Each fingering is shown on a two-line staff with 'T' for treble and 'B' for bass. Fingering 1: 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2. Fingering 2: 0, 7, 0, 7, 0, 7, 0, 7. Fingering 3: 0, 12, 0, 12, 0, 12, 0, 12.

Esim. 3

1. 5 5 | 5 5 | 5 5 | 5 5

2. 0 0 | 0 0 | 0 0 | 0 0

3 3 | 3 3 | 3 3 | 3 3

Esim. 4

1. 5 5 | 5 5 | 5 5 | 5 5

2. 10 10 | 10 10 | 10 10 | 10 10

3 3 | 3 3 | 3 3 | 3 3

8 8 | 8 8 | 8 8 | 8 8

Esim. 5 "Diskobasso"

1. 5 5 | 5 5 | 5 5 | 5 2 3 4

2. 10 10 | 10 10 | 10 10 | 10 7 8 9

3 3 | 3 3 | 3 3 | 3 0 1 2

8 8 | 8 8 | 8 8 | 8 5 6 7

10. Rock

A)

Em D C Em D C

1.

TAB

2.

TAB

Em D C Em D C

1.

TAB

2.

TAB

G D C C Em

1.

TAB

2.

TAB

A A Em Em

1.

TAB

2.

TAB

B) "50s rock"

E7 E7 E7 E7

1.

2.

TAB

0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4

TAB

0 4 7 4 | 0 4 7 4 | 0 4 7 4 | 0 4 7 4

Detailed description: This system contains the first four measures of the piece. The top staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#). The notes are G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3. The first two measures are marked with E7. The second system shows two alternative fingerings for the first two measures. The first fingering (1.) uses fret numbers 0, 4, 2, 4. The second fingering (2.) uses fret numbers 0, 4, 7, 4.

A7 A7 E7 E7

1.

2.

TAB

0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4 | 0 4 2 4

TAB

5 4 7 4 | 5 4 7 4 | 0 4 7 4 | 0 4 7 4

Detailed description: This system contains the next four measures. The first two measures are marked with A7 and the last two with E7. The top staff notes are G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3. The first two measures are marked with A7. The second system shows two alternative fingerings for the first two measures. The first fingering (1.) uses fret numbers 0, 4, 2, 4. The second fingering (2.) uses fret numbers 5, 4, 7, 4.

B7 B7 E7 B7

1.

2.

TAB

2 1 4 1 | 2 1 4 1 | 0 4 2 4 | 2 0 4 2

TAB

7 6 9 6 | 7 6 9 6 | 0 4 7 4 | 7 5 4 2

Detailed description: This system contains the final four measures of the piece. The first two measures are marked with B7 and the last two with E7. The top staff notes are G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3. The first two measures are marked with B7. The second system shows two alternative fingerings for the first two measures. The first fingering (1.) uses fret numbers 2, 1, 4, 1. The second fingering (2.) uses fret numbers 7, 6, 9, 6.

C)

D A G G7

1.

2.

TAB

0 0 0 0 0 0 | 0 0 0 0 0 0 | 3 3 3 3 3 3 | 3 3 2 2 3 3 4 4

TAB

5 5 5 5 5 5 | 5 5 5 5 5 5 | 3 3 3 3 3 3 | 3 3 2 2 3 3 4 4

Detailed description: This section consists of four measures. The top staff is a bass clef with a key signature of one sharp (F#). The notes are G2, A2, B2, C3, D3, E3, F#3, G3. The first two measures are marked with D, the third with A, and the fourth with G7. The second system shows two alternative fingerings for the first two measures. The first fingering (1.) uses fret numbers 0, 0, 0, 0, 0, 0. The second fingering (2.) uses fret numbers 5, 5, 5, 5, 5, 5.

11. Trioli

Nuotin aika-arvo voi jakautua myös esim. kolmeen, viiteen, kuuteen tai seitsemään osaan tavallisten tasajakojen lisäksi. Näillä jaoilla on nimitys, **tupletti** (=poikkeuksellinen alajako). Tuplettia, missä jako tapahtuu kolmeen kutsutaan **trioliksi**.

Esim.

A)

1.

TAB

3 3 3 | 3 3 3 | 0 0 0 3 | 0 0 3 3 0 2

2.

TAB

8 8 8 | 8 8 8 | 5 5 5 8 | 5 5 3 3 5 7

C C Dm G7 C

1.

2.

TAB 3 3-3 3 3-3 0 0-0-3 0 0 0-2 3

TAB 8 8-8 8 8-8 5 5-5-8 5 5 3-5-7 8

12. Kolmimuunteisuus ja Shuffle

Kolmimuunteinen fraseeraus on yksi rytmimusiikin tärkeistä ominaispiirteistä.

Fraseerauksessa iskulliset 8-osanuotit ovat likiarvoisesti kaksi kertaa pidempiä kuin iskuttomat 8-osat.

Nuottien välinen suhde vaihtelee ja esimerkiksi tempo, tyyli tai soittaja voi vaikuttaa niiden pituuksiin. Kolmimuunteisuutta voidaan kuvata triolien avulla.

3 3

3

Kolmimuunteisuutta ei kirjoiteta erikseen trioleilla vaan nuotin alussa käytetään kolmimuunteisuudesta kertovaa merkintää:

Kolmimuunteista fraseerausta kutsutaan myös swingiksi tai shuffleksi.

A) "Shuffle Rock"

Musical notation for the first system of "Shuffle Rock". It features a bass line with a triplet eighth note pattern and four measures of chords: A7, D7, A7, and A7. Below the bass line are two guitar tablature systems, labeled 1. and 2., with fret numbers and a diagram of the fretboard.

Musical notation for the second system of "Shuffle Rock". It features a bass line with a triplet eighth note pattern and four measures of chords: D7, D7, A7, and A7. Below the bass line are two guitar tablature systems, labeled 1. and 2., with fret numbers and a diagram of the fretboard.

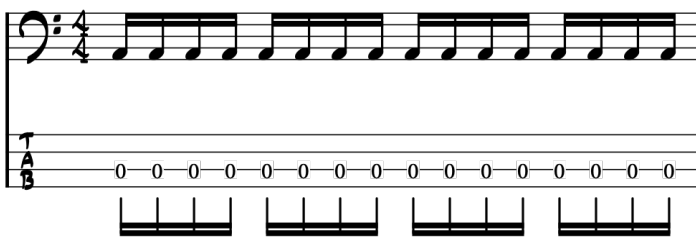
Musical notation for the third system of "Shuffle Rock". It features a bass line with a triplet eighth note pattern and four measures of chords: E7, D7, A7, and E7. Below the bass line are two guitar tablature systems, labeled 1. and 2., with fret numbers and a diagram of the fretboard.

13. Kuudestoistaosuottia ja Funk

Kuudestoistaosuottia on kestoaltaan puolet kahdeksasosuottia.

Yhtein 4/4-tahtiin mahtuu 16 kuudestoistaosuottia.

1   2   3   4

Irrallinen kuudestoistaosuottia

Kuudestoistaosatauko

A)

A7 D7

1.
TAB 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 | 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

2.
TAB 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 | 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5

A7 E7

1.
TAB 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 | 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

2.
TAB 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 5 | 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7 7

A7 D7

1.
TAB 0 0 0 0 2 2 2 2 3 3 3 3 4 4 4 4 | 0 0 0 0 0 0 0 0 3 3 3 3 3 3 3 3

2.
TAB 5 5 5 5 7 7 7 7 8 8 8 8 9 9 9 9 | 10 10 10 10 10 10 10 10 8 8 8 8 8 8 8 8

E7 A7

1.
TAB 2 2 2 2 0 0 0 0 3 3 3 3 2 2 2 2 | 0

2.
TAB 7 7 7 7 5 5 5 5 8 8 8 8 7 7 7 7 | 5

B) "Funk vol.1"

G7 G7 G7 G7

1.
TAB 5-5 3 1 2 3 5-5 3 1 2 3 5-5 3 1 2 3 3-1 1

C) "Funk vol.2"

E7 E7 E7 E7

1.
TAB 0-2 0-2 | 0-2 0-2 2 | 0-2 0-2 | 0-2 0-2 0

2.
TAB 5-7 5-7 | 5-7 5-7 7 | 5-7 5-7 | 5-7 5-7 5

A7 A7 E7 E7

1.
TAB 0-2 0-2 | 0-2 0-2 0 | 0-2 0-2 | 0-2 0-2 0 0

2.
TAB 5-7 5-7 | 5-7 5-7 5 | 5-7 5-7 | 5-7 5-7 5 5

B7 A7 E7 B7

1.
TAB 2 0-2 2 | 0 0-0 2 | 0-2 0-2 | 0-2 0-2 2-0 0 0

2.
TAB 7 5-7 7 | 5 5-5 7 | 5-7 5-7 | 5-7 5-7 7-5 5 5

D) "Funk vol.3"

A7 A7 A7 E7 *trm*

1.
TAB 2 0 3 0-2 2 | 2 0 3 0-2 2 | 2 0 3 0-2 0 | 2 0 2 0-2 2

2.
TAB 7 5 8 5-7 7 | 7 5 8 5-7 7 | 7 5 8 5-7 5 | 7 0 7 5 7

E) "Funk vol.4"

C F

1.
T 3 3 2 0 2 3 3 1 0 1 2 0
B

2.
T 3 3 2 5 2 3 3 1 0 1 2 5
B

C F

1.
T 3 3 0 1 2 0 1 1 3 3 0 1 2 0
B

2.
T 3 3 5 6 7 0 1 1 3 3 0 1 2 5
B

C F

1.
T 3 3 0 1 2 3 0 3 0 1 1 1 1 0 1 2 0
B

2.
T 3 3 5 6 7 3 5 3 0 1 1 1 1 0 1 2 0
B

C F

1.
T 3 3 0 1 2 3 3 0 0 3 3 0 0 1 0 2 0
B

2.
T 3 3 5 6 7 3 3 0 0 3 2 1 1 5 3 3 0 0 1 0 2 0
B

14. C-G-Am-F

Tähän kappaleeseen on rakennettu erilaisia bassolinjoja samaan I-V-VI-IV -sointukiertoon. Sointukiertoa käytetään hyvin paljon pop/rock -musiikissa.

A)

C G Am F C G Am F

1.
T A B || 3 3 0 1 3 0 2 3

2.
T A B || 0 3 5 1 8 5 7 8

B)

C G Am F C G Am F

1.
T A B || 3 0 3 2 0 0 1 0 3 2 0 4 2 2 3 0

2.
T A B || 8 0 3 2 5 0 1 5 8 7 10 9 7 7 8 5

C)

C G Am F C G Am F

1.
T A B || 3 0 1 3 2 3 0 3 0 1 0 2 3 2 3 0 5 4 2 0 2 3 0 2

2.
T A B || 3 0 1 3 2 3 5 3 0 1 5 7 8 7 8 10 10 9 7 10 7 8 0 2

D)

C G Am F C G Am F

1.

2.

TAB

TAB

Detailed description: This exercise is in bass clef with a key signature of one flat. The melody consists of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The guitar tablature shows two versions: the first uses fret numbers 3, 2, 0, 1, 3, 0, 3, 2, 0, 3, 0, 0, 1, 3, 0, 2, 3, 0, 2, 3, 0, 2, 5, 4, 2, 3, 0, 2, 3, 2, 0, 2; the second uses 3, 2, 0, 1, 3, 5, 3, 2, 5, 3, 5, 0, 1, 3, 0, 2, 8, 5, 7, 8, 5, 7, 5, 4, 7, 3, 5, 2, 3, 2, 5, 2.

E)

C G Am F C G Am F

1.

2.

TAB

TAB

Detailed description: This exercise is in bass clef with a key signature of one flat. The melody consists of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The guitar tablature shows two versions: the first uses fret numbers 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 0, 0, 0, 0, 1, 1, 1, 1, 3, 3, 2, 2, 0, 0, 4, 4, 2, 2, 2, 2, 3, 3, 0, 0; the second uses 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 5, 5, 5, 5, 1, 1, 1, 1, 8, 8, 7, 7, 10, 10, 9, 9, 7, 7, 7, 7, 8, 8, 5, 5.

F)

C G Am F C G Am F

1.

2.

TAB

TAB

Detailed description: This exercise is in bass clef with a key signature of one flat. The melody consists of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The guitar tablature shows two versions: the first uses fret numbers 3, 3, 0, 1, 3, 3, 2, 3, 0, 0, 3, 0, 1, 1, 0, 2, 3, 3, 0, 3, 0, 0, 5, 4, 2, 2, 5, 2, 3, 3, 2, 0; the second uses 3, 3, 0, 1, 3, 3, 3, 3, 5, 5, 3, 0, 1, 1, 5, 7, 8, 8, 10, 8, 10, 10, 9, 7, 7, 10, 7, 8, 8, 7, 5.

G)

C G Am F

1.
TAB 1: 3 2 0 3 2 0 | 3 0 0 3 2 | 0 0 0 3 0 3 | 1 0 1 3 0 2
TAB 2: 8 7 5 8 7 5 | 3 5 3 5 3 2 | 5 0 5 3 5 3 | 1 0 1 3 0 2

C G Am F

1.
TAB 1: 3 0 2 3 0 3 | 0 0 2 4 5 4 | 2 0 2 5 2 2 | 3 2 3 2 0 2
TAB 2: 8 5 7 8 5 8 | 5 5 7 4 5 4 | 7 5 7 5 7 7 | 8 7 8 7 5 7

H)

C G Am F C G Am F

1.
TAB 1: 3 3 3 0 | 3 3 2 3 | 0 0 0 0 | 1 1 3 2 | 3 0 3 2 | 0 4 7 5 | 2 0 2 2 | 3 2 3
TAB 2: 3 3 3 5 | 3 3 2 3 | 5 5 0 0 | 1 1 3 7 | 8 5 8 7 | 5 4 7 5 | 7 5 7 7 | 8 7 8 3

I)

C G Am F

1.
TAB 1: 3-3 3 2-3 2-0 | 3-3-3 3-1-3 2 | 0-0 3-0-3 3-0 | 1-1-1 0-3-2-0

2.
TAB 2: 3-3 3 2-3-2 5 | 3-3-3 3-1-3 2 | 5-5 3-5-3 3-0 | 1-1-1 5-3-2-0

C G Am F

1.
TAB 1: 3-3 3 0-2-3 | 0-0-0 0-0-2-4 | 2-2 2-0-2-5-2-0 | 3-3 2-3-2-0-2

2.
TAB 2: 3-3 3 3-5 2-3 | 5-5 5-5-7 4 | 7-7 7-5-7 5-7-5 | 8-8 7-8-7-5-7

J)

C G Am F

1.
TAB 1: 3 3-3 0 1 | 3 0 0 2 | 0 0 3-0-0 0 | 3-3 0 2

2.
TAB 2: 3 3-3 0 1 | 3 5-3 5 2 | 5-3-5 3 5-5 0 | 1-0-1 8-8 5 7

C G Am F

1.
TAB 1: 5-5 0 3-0-3-0 | 0-0 3 7-7 5-4 | 2-2 0-2-2-2-0 | 3-3 2-2 0-0 0-0

2.
TAB 2: 5-5 5 3 5 3 5 | 5-3-5 7-7 5-4 | 7-7 5-7-7 7-5 | 3-3 2-2 5-5 5-5

K)

C G/B Am F C/E G/D Am/C F/A

1.

2.

C6

C/G G7/F Am/E F/C CΔ/B G/A Am/F F/D G/B

1.

2.

A9sus FΔ7 Dm7

L)

C G Am F

1.

2.

M)

C G Am F

1.

2.